PLAN GOSPODARENJA OTPADOM

OPĆINE KRAVARSKO ZA RAZDOBLJE OD 2017. DO 2022. GODINE

(Nacrt plana)

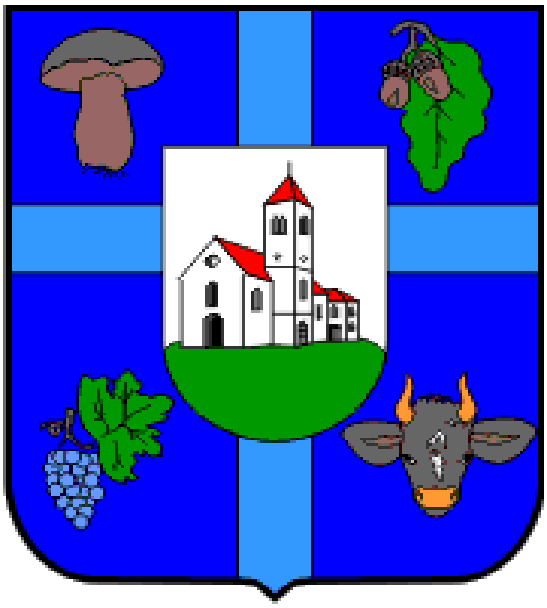

Zagreb, studeni 2017.

Investitor:
OPĆINA KRAVARSKO
Trg Stjepana Radića 1,
10413, Kravarsko

Naziv: **PLAN GOSPODARENJA OTPADOM**

Razina: ELABORAT

Izrađivač: Martina Cvjetičanin, dipl.ing.građ.

Suradnici:
mr.sc. Mladen Klasnić, dipl.ing.
Dragica Pašović, dipl.ing.građ.
Danijela Blažević, dipl.ing.arh.
mr.sc. Denis Stjepan Vedrina, dipl.kem.ing.
Barbara Devčić, mag.oecol. et prot.nat., univ.spec.oecoing.

Mjesto i datum izrade:

Zagreb, studeni 2017.

IZVRŠNA DIREKTORICA:

Dragica Pašović, dipl.ing.građ.

0. OPĆI DIO

0.1. Rješenje o suglasnosti za obavljanje stručnih poslova zaštite okoliša

Rješenje za izdavanje suglasnosti tvrtki HIDROPLAN d.o.o. sa sjedištem u Zagrebu, Horvaćanska cesta 17/a za obavljanje stručnih poslova zaštite okoliša, KLASA: UP/I-351-02/17-08/04, UR.BROJ: 517-06-2-1-1-17-2, Zagreb, 24. ožujka 2017. godine.

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO ZAŠTITE OKOLIŠA
I ENERGETIKE
10000 Zagreb, Radnička cesta 80
tel: +385 1 3717 111, faks: +385 1 3717 149

KLASA: UP/I 351-02/17-08/04
URBROJ: 517-06-2-1-1-17-2
Zagreb, 24. ožujka 2017.

Ministarstvo zaštite okoliša i energetike na temelju odredbe članka 42. Zakona o zaštiti okoliša („Narodne novine", brojevi 80/13, 153/13 i 78/15), povodom zahtjeva pravne osobe HIDROPLAN d.o.o., Horvaćanska cesta 17a, Zagreb, radi izdavanja suglasnosti za obavljanje stručnih poslova zaštite okoliša iz područja zaštite prirode, donosi

SUGLASNOST

I. Tvrtki HIDROPLAN d.o.o., sa sjedištem u Zagrebu, Horvaćanska 17, izdaje se suglasnost za obavljanje stručnih poslova zaštite okoliša:

1. Izrada studija o značajnom utjecaju strategije, plana ili programa na okoliš (strateška studija) uključujući i dokumentaciju potrebnu za ocjenu o potrebi strateške procjene te dokumentaciju za određivanje sadržaja strateške studije;
2. Izrada studija o utjecaju zahvata na okoliš, uključujući i dokumentaciju za provedbu postupka ocjene o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš te dokumentacije za određivanje sadržaja studije o utjecaju na okoliš;
3. Izrada dokumentacije vezano za postupak izdavanja okolišne dozvole uključujući izradu Temeljnog izvješća

II. Suglasnost iz točke I. ove izreke izdaje se na razdoblje od tri godine.

III. Ovo rješenje upisuje se u očevidnik izdanih suglasnosti za obavljanje stručnih poslova zaštite okoliša koji vodi Ministarstvo zaštite okoliša i prirode.

IV. Uz ovo rješenje prileži popis zaposlenika ovlaštenika: voditelja stručnih poslova u zaštiti okoliša i stručnjaka slijedom kojih su ispunjeni propisani uvjeti glede zaposlenih stručnjaka za izdavanje suglasnosti iz točke I. ove izreke.

O b r a z l o ž e n j e

Tvrtka HIDROPLAN d.o.o. iz Zagreba (u daljnjem tekstu: ovlaštenik) podnijela je 16. siječnja 2017. godine ovom Ministarstvu zahtjev za izdavanje suglasnosti za obavljanje stručnih poslova zaštite okoliša: Izrada studija o značajnom utjecaju strategije, plana ili programa na okoliš (strateška studija) uključujući i dokumentaciju potrebnu za ocjenu o potrebi strateške procjene te dokumentaciju za određivanje sadržaja strateške studije;

Izrada studija o utjecaju zahvata na okoliš, uključujući i dokumentaciju za provedbu postupka ocjene o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš te dokumentacije za određivanje sadržaja studije o utjecaju na okoliš; Izrada dokumentacije vezano za postupak izdavanja okolišne dozvole uključujući izradu Temeljnog izvješća;
Uz zahtjev stranka je sukladno članku 20. Pravilnika o uvjetima za izdavanje suglasnosti pravnim osobama za obavljanje stručnih poslova zaštite okoliša („Narodne novine" broj 57/10) (u daljnjem tekstu: Pravilnik) dostavila sljedeće dokaze: preslike diploma i elektronički zapis o podacima evidentiranim u matičnoj evidenciji HZMO-a za zaposlene stručnjake: Martinu Cvjetičanin, dipl.ing.građ., Dragicu Pašović, dipl.ing.građ., Mr.sc.Denisa Stjepana Vedrina, dipl.kem.ing. i Danijelu Blažević, dipl. ing.arh. kao i opise radnog iskustva zaposlenika; popis radova u čijoj su izradi sudjelovali, uz preslike naslovnih stranica iz kojih je razvidno svojstvo u kojem su sudjelovali. Iste takve dokaze ispostavila je stranka i za voditelje stručnih poslova Mr.sc. Antuna Schallera, dipl.ing.geog., prof.geog. i Martinu Cvjetičanin, dipl.ing.građ. Ovlaštenik je naveo činjenice i podnio dokaze na podlozi kojih se moglo utvrditi stanje stvari.
U postupku je obavljen uvid u zahtjev i priloženu dokumentaciju te je utvrđeno da svi predloženi stručnjaci koji duže vrijeme rade na tim poslovima ispunjavaju propisane uvjete sukladno članku 10. stavak 1. Pravilnika s najmanje tri godine radnog iskustva u struci. Predloženi voditelji s minimalno pet godina radnog iskustva prema članku 7. Pravilnika, također ispunjavaju uvjete te da je zahtjev za obavljanje stručnih poslova zaštite okoliša iz točke I. izreke ovog rješenja osnovan.

Slijedom naprijed navedenog prema članku 42. stavku 3. Zakona o zaštiti okoliša suglasnost se izdaje s rokom važnosti kako stoji u točci II. izreke ovoga rješenja. Točka III. izreke ovoga rješenja utemeljena je na odredbi članka 40. stavka 9. Zakona o zaštiti okoliša. Točka IV. izreke ovoga rješenja temelji se na naprijed izloženim utvrđenom činjeničnom stanju.

Temeljem svega naprijed navedenoga valjalo je riješiti kao u izreci ovoga rješenja.

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU:
Ovo rješenje je izvršno u upravnom postupku i protiv njega se ne može izjaviti žalba, ali se može pokrenuti upravni spor. Upravni spor pokreće se tužbom Upravnom sudu u Zagrebu, Avenija Dubrovnik 6 i 8, u roku 30 dana od dana dostave ovog rješenja. Tužba se predaje navedenom upravnom sudu neposredno u pisanom obliku, usmeno na zapisnik ili se šalje poštom, odnosno dostavlja elektronički.

Upravna pristojba na zahtjev i ovo rješenje naplaćena je državnim biljezima sukladno Zakonu o upravnim pristojbama („Narodne novine", broj 115/16).

VODITELJICA SLUŽBE
Jadranka Matić

Privitak: Popis zaposlenika kao u točki IV. izreke rješenja.

POPIS

zaposlenika ovlaštenika: HIDROPLAN d.o.o., Horvaćanska 17, Zagreb, slijedom kojih je ovlaštenik ispunio propisane uvjete za izdavanje suglasnosti za obavljanje stručnih poslova zaštite okoliša sukladno rješenju Ministarstva KLASA: UP/I 351-02/17-08/04; URBROJ: 517-06-2-1-1-17-2 od 24. ožujka 2017.

STRUČNI POSLOVI ZAŠTITE OKOLIŠA		*VODITELJI STRUČNIH POSLOVA*	*ZAPOSLENI STRUČNJACI*
1. Izrada studija o značajnom utjecaju strategije, plana ili programa na okoliš(strateška studija)	X	Mr.sc.Antun Schaller, dipl.ing.geog., prof.geog.	Martina Cvjetičanin, dipl.ing.građ. mr.sc. Denis Stjepan Vedrina, dipl.kem.ing. Dragica Pašović, dipl. ing.građ. Danijela Blažević, dipl. ing.arh.
2. Izrada studija o utjecaju zahvata na okoliš	X	Mr.sc.Antun Schaller, dipl.ing.geog., prof.geog.	stručnjaci navedeni pod točkom 1.
3. Izrada dokumentacije vezano za postupak izdavanja okolišne dozvole uključujući i izradu Temeljnog izvješća	X	Mr.sc.Antun Schaller, dipl.ing.geog., prof.geog. Martina Cvjetičanin, dipl.ing.građ.	Dragica Pašović, dipl. ing.građ. Danijela Blažević, dipl. ing.arh. mr.sc. Denis Stjepan Vedrina, dipl.kem.ing.

SADRŽAJ

0. OPĆI DIO ... 3
0.1. Rješenje o suglasnosti za obavljanje stručnih poslova zaštite okoliša ... 3
0.2. KLJUČNI POJMOVI I NJIHOVO POJAŠNJENJE ... 4
0.3. VAŽEĆI ZAKONSKI PROPISI U GOSPODARENJU OTPADOM ... 8
1. UVOD ... 12
1.1. SADRŽAJ PLANA GOSPODARENJA OTPADOM ... 17
1.2. OBVEZE OPĆINE KRAVARSKO TEMELJEM ZAKONA O ODRŽIVOM GOSPODARENJU OTPADOM (NN 94/13 i 73/17) ... 18
2. ANALIZA, OCJENA STANJA I POTREBA U GOSPODARENJU OTPADOM NA PODRUČJU JEDINICE LOKALNE SAMOUPRAVE, UKLJUČUJUĆI OSTVARIVANJE CILJEVA ... 20
2.1. OSNOVNI PODACI O OPĆINI KRAVARSKO ... 20
2.2. ANALIZA POSTOJEĆEG STANJA U GOSPODARENJU OTPADOM ... 23
2.2.1. SUSTAV SAKUPLJANJA MIJEŠANOG KOMUNALNOG I BIORAZGRADIVOG KOMUNALNOG OTPADA IZ KUĆANSTVA ... 23
2.2.2. SUSTAV PRIKUPLJANJA PAPIRA I PLASTIKE ... 24
2.2.3. SUSTAV PRIKUPLJANJA STAKLA, MET AMBALAŽE I TEKSTILA NA ZELENIM OTOCIMA ... 24
2.2.4. SUSTAV PRIKUPLJANJA GLOMAZNOG (KRUPNOG) OTPADA ... 25
2.2.5. ZBRINJAVANJE OTPADA ... 26
2.3. OCJENA STANJA I POTREBA U GOSPODARENJU OTPADOM OPĆINE KRAVARSKO ... 27
2.4. OSTVARIVANJE CILJEVA ... 34
2.5. ANALIZA POTREBA U SUSTAVU GOSPODARENJA OTPADOM OPĆINE KRAVARSKO ... 34
2.5.1. NADOGRADNJA POBOLJŠANJE SUSTAVA ZELENIH OTOKA ... 34
2.5.2. USPOSTAVA RECIKLAŽNOG DVORIŠTA ... 35
2.5.3. NADOGRADNJA ELEMENATA ZA PRIKUPLJANJE OTPADA IZ KUĆANSTVA ... 35
2.5.4. ODVOJENO PRIKUPLJANJE BIOOTPADA IZ KOMUNALNOG OTPADA ... 35
2.5.5. SANACIJA LOKACIJA ONEČIŠĆENIH OTPADOM ... 36
2.5.6. KONTINUIRANA PROVEDBA IZOBRAZNO-INFORMATIVNIH AKTIVNOSTI ... 36
2.5.7. UNAPRJEĐENJE NADZORA NAD GOSPODARENJEM OTPADOM ... 36
3. PODACI O VRSTAMA I KOLIČINAMA PROIZVEDENOG OTPADA, ODVOJENO SAKUPLJENOG OTPADA, ODLAGANJU KOMUNALNOG I BIORAZGRADIVOG OTPADA TE OSTVARIVANJU CILJEVA ... 37
3.1. PODACI O SVEUKUPNO PREUZETIM KOLIČINAMA OTPADA NA PODRUČJU OPĆINE KRAVARSKO ... 39

3.2. KOLIČINE ODVOJENO PRIKUPLJENOG OTPADA NA PODRUČJU OPĆINE KRAVARSKO 40
3.2.1. MIJEŠANI KOMUNALNI OTPAD 40
3.2.2. KRUPNI GLOMAZNI OTPAD 42
3.3.3. OTPADNI PAPIR, METAL, PLASTIKA, STAKLO, TEKSTIL 43
3.3.4. BIORAZGRADIVI KOMUNALNI OTPAD 43
3.3.5. PROBLEMATIČNI OTPAD 44
3.3.6. PROIZVEDENA KOLIČINA OTPADA PO STANOVNIKU NA PODRUČJU OPĆINE KRAVARSKO 44
3.3. CILJEVI I MJERE GOSPODARENJA OTPADOM NA PODRUČJU OPĆINE KRAVARSKO 45
4. PODACI O POSTOJEĆIM I PLANIRANIM GRAĐEVINAMA ZA GOSPODARENJE OTPADOM TE STATUSU SANACIJE NEUSKLAĐENIH ODLAGALIŠTA I LOKACIJA ONEČIŠĆENIH OTPADOM 46
4.1. POSTOJEĆE GRAĐEVINE ZA GOSPODARENJE OTPADOM 46
4.2. PLANIRANE GRAĐEVINE ZA GOSPODARENJE OTPADOM 46
4.3. STATUS SANACIJE NEUSKLAĐENIH ODLAGALIŠTA I LOKACIJA ONEČIŠĆENIH OTPADOM 50
5. PODACI O LOKACIJAMA ODBAČENOG OTPADA I NJIHOVOM UKLANJANJU 50
6. MJERE POTREBNE ZA OSTVARIVANJE CILJEVA SMANJIVANJA ILI SPRJEČVANJA NASTANKA OTPADA, UKLJUČUJUĆI IZOBRAZNO-INFORMATIVNE AKTIVNOSTI I EDUKACIJU STANOVNIŠTVA ..... 516.1. SPRJEČAVANJE NASTANKA OTPADA 51
7. OPĆE MJERE ZA GOSPODARENJE OTPADOM, OPASNIM OTPADOM I POSEBNIM KATEGORIJAMA OTPADA 53
7.1. OPĆE MJERE ZA GOSPODARENJE OTPADOM 53
7.2. MJERE ZA GOSPODARENJE OPASNIM OTPADOM 54
7.3. MJERE ZA GOSPODARENJE POSEBNIM KATEGORIJAMA OTPADA 55
8. MJERE PRIKUPLJANJA MIJEŠANOG KOMUNALNOG OTPADA I BIORAZGRADIVOG KOMUNALNOG OTPADA 55
9. PROJEKTI VAŽNI ZA PROVEDBU PLANA GOSPODARENJA KOMUNALNIM OTPADOM 58
10. ORGANIZACIJSKI ASPEKTI, IZVORI I VISINA FINANCIJSKIH SREDSTAVA ZA PROVEDBU MJERA GOSPODARENJA OTPADOM 59
11. ROKOVI I NOSITELJI IZVRŠENJA PLANA 61
12. ZAKLJUČAK 62
13. LITERATURA 63

0.2. KLJUČNI POJMOVI I NJIHOVO POJAŠNJENJE

Ključni pojmovi koji će se koristiti u ovome planu gospodarenja otpadom, a sukladno važećoj zakonskoj regulativi su:

BIOLOŠKI RAZGRADIV OTPAD je otpad koji se može razgraditi biološkim aerobnim ili anaerobnim postupkom.

BIOOTPAD je biološki razgradiv otpad iz vrtova i parkova, hrana i kuhinjski otpad iz kućanstava i restorana, obiteljskih i maloprodajnih objekata i slični otpad iz proizvodnje prehrambenih proizvoda.

BIORAZGRADIVI KOMUNALNI OTPAD je otpad nastao u kućanstvu i otpad koji je po prirodi i sastavu sličan otpadu iz kućanstva, osim proizvodnog otpada i otpada iz poljoprivrede, šumarstva, a koji u svom sastavu sadrži biološki razgradiv otpad.

CENTAR ZA GOSPODARENJE OTPADOM je sklop više međusobno funkcionalno i/ili tehnološki povezanih građevina i uređaja za obradu komunalnog otpada**,** a može se sastojati od:

- centra za ponovnu uporabu,
- reciklažnog dvorišta,
- reciklažnog dvorišta za građevinski otpad,
- postrojenja za sortiranje odvojeno prikupljenog otpada (sortirnica),
- postrojenja za biološku (aerobnu ili anaerobnu) obradu odvojeno prikupljenog biootpada,
- postrojenje/opreme za mehaničku obradu odvojeno prikupljenog biootpada,
- postrojenja/opreme za mehaničku obradu neiskoristivog krupnog (glomaznog) otpada,
- postrojenje za mehaničko-biološku obradu miješanog komunalnog otpada,
- odlagališne plohe za odlaganje građevinskog otpada koji sadrži azbest i
- odlagališne plohe za odlaganje prethodno obrađenog neopasnog otpada.

CENTRI ZA PONOVNU UPORABU I MREŽE ZA PONOVNU UPORABU su subjekti čija je aktivnost sakupljanje, obnova ili popravak i ponovna distribucija proizvoda koji bi u suprotnom postali otpad.

GRAĐEVINA ZA GOSPODARENJE OTPADOM je građevina za sakupljanje otpada (skladište otpada, pretovarna stanica i reciklažno dvorište), građevina za obradu otpada i centar za gospodarenje otpadom. Ne smatra se građevinom za gospodarenje otpadom građevina druge namjene u kojoj se obavlja djelatnost oporabe otpada,

GRAĐEVNI OTPAD je otpad nastao prilikom gradnje građevina, rekonstrukcije, uklanjanja i održavanja postojećih građevina, te otpad nastao iz iskopanog materijala, koji se ne može bez prethodne oporabe koristiti za građenje građevine zbog kojeg građenja je nastao,

INERTNI OTPAD jest otpad koji ne podliježe značajnim fizikalnim, kemijskim i/ili biološkim promjenama,

KRUPNI GLOMAZNI OTPAD je predmet ili tvar koju je zbog zapremine i/ili mase neprikladno prikupljati u sklopu usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada i određen je naputkom iz čl.29. st. 11 Zakona o održivom gospodarenju otpadom,

KOMUNALNI OTPAD je otpad nastao u kućanstvu i otpad koji je po prirodi i sastavu sličan otpadu iz kućanstva, osim proizvodnog otpada i otpada iz poljoprivrede i šumarstva,

MIJEŠANI KOMUNALNI OTPAD je otpad iz kućanstava i otpad iz trgovina, industrije i iz ustanova koji je po svojstvima i sastavu sličan otpadu iz kućanstava, iz kojeg posebnim postupkom nisu izdvojeni pojedini materijali (npr. papir, staklo, plastika i drugo) te je u Katalogu otpada označen kao 20 03 01,

NEOPASNI OTPAD je otpad koji ne posjeduje nijedno od opasnih svojstava određenih Prilogom Uredbe (EU) br. 1357/2014,

ODLAGALIŠTE OTPADA je građevina namijenjena odlaganju otpada na površinu ili pod zemlju (podzemno odlagalište), uključujući:

- Inertno odlagalište otpada na kojem proizvođač odlaže svoj otpad na samom mjestu proizvodnje,
- Odlagalište otpada ili njegov dio koji se može koristiti za privremeno skladištenje otpada (npr. za razdoblje duže od godinu dana) i
- Iskorištene površinske kopove ili njihove dijelove nastale rudarskom eksploatacijom i/ili istraživanjem pogodne za odlaganje otpada.

ODVOJENO SAKUPLJANJE je sakupljanje otpada tako da se otpad odvaja prema njegovoj vrsti i svojstvima kako bi se olakšala obrada i sačuvala vrijedna svojstva otpada,

OPASNI OTPAD je otpad koji posjeduje jedno ili više svojstava određenih Prilogom Uredbe (EU) br. 1357/2014,

OPORABA OTPADA je svaki postupak čiji je glavni rezultat uporaba otpada u korisne svrhe kada otpad zamjenjuje druge materijale koje bi inače trebalo uporabiti za tu svrhu ili otpad koji se priprema kako bi ispunio tu svrhu, u tvornici ili u širem gospodarskom smislu,

OTPAD je svaka tvar koju posjednik odbacuje, namjerava ili mora odbaciti,

PONOVNA UPORABA je svaki postupak kojim se omogućava ponovno korištenje proizvoda ili dijelova proizvoda koji nisu otpad, u istu svrhu za koju su izvorno načinjeni,

POSJEDNIK OTPADA je proizvođač otpada ili pravna i fizička osoba koja je u posjedu otpada,

POSTROJENJE ZA SORTIRANJE ODVOJENO PRIKUPLJENOG OTPADA (SORTIRNICA) je građevina za gospodarenje otpadom namijenjena razvrstavanju, mehaničkoj obradi i skladištenju odvojeno prikupljenog komunalnog otpada,

POSTUPCI GOSPODARENJA OTPADOM sakupljanje otpada, interventno sakupljanje otpada, priprema za ponovnu uporabu, priprema prije oporabe i zbrinjavanja, postupci oporabe i zbrinjavanja, trgovanje otpadom, posredovanje u gospodarenju otpadom, prijevoz otpada, energetska oporaba određenog otpada, sakupljanje otpada u reciklažno dvorište i privremeno skladištenje vlastitog proizvodnog otpada;

PRETOVARNA STANICA (transfer stanica) je građevina za skladištenje, pripremu i pretovar otpada namijenjenog prijevozu prema mjestu njegove oporabe ili zbrinjavanja,

PRIPREMA ZA PONOVNU UPORABU su postupci oporabe kojima se proizvodi ili dijelovi proizvoda koji su postali otpad provjerom, čišćenjem ili popravkom, pripremaju za ponovnu uporabu bez dodatne prethodne obrade;

PROBLEMATIČNI OTPAD je opasni otpad iz podgrupe 20 01 Kataloga otpada koji uobičajeno nastaje u kućanstvu te opasni otpad koji je po svojstvima, sastavu i količini usporediv s opasnim otpadom koji uobičajeno nastaje u kućanstvu pri čemu se problematičnim otpadom smatra sve dok se nalazi kod proizvođača tog otpada,

PROIZVODNI OTPAD je otpad koji nastaje u proizvodnom procesu u industriji, obrtu i drugim procesima, osim ostataka iz proizvodnog procesa koji se koriste u proizvodnom procesu istog proizvođača,

PROIZVOĐAČ OTPADA je svaka osoba čijom aktivnošću nastaje otpad i/ili koja prethodnom obradom, miješanjem ili drugim postupkom mijenja sastav ili svojstva,

RECIKLAŽNI CENTAR je sklop građevina i uređaja za sakupljanje i obradu komunalnog otpada. Obrada otpada su postupci oporabe ili zbrinjavanja i postupci pripreme prije oporabe ili zbrinjavanja. Reciklažni centar se može sastojati od: centra za ponovnu uporabu, reciklažnog dvorišta, reciklažnog dvorišta za građevinski otpad, postrojenja za sortiranje odvojeno prikupljenog otpada (sortirnica) i postrojenja za biološku (aerobnu ili anaerobnu) obradu odvojeno prikupljenog biootpada,

RECIKLAŽNO DVORIŠTE je nadzirani ograđeni prostor namijenjen odvojenom prikupljanju i privremenom skladištenju manjih količina posebnih vrsta otpada,

RECIKLAŽNO DVORIŠTE ZA GRAĐEVNI OTPAD je građevina namijenjena razvrstavanju, mehaničkoj obradi i privremenom skladištenju građevnog otpada,

RECIKLIRANJE je svaki postupak oporabe, uključujući ponovnu preradu organskog materijala, kojim se otpadni materijali prerađuju u proizvode, materijale ili tvari za izvornu ili drugu svrhu osim uporabe otpada u energetske svrhe, odnosno prerade u materijal koji se koristi kao gorivo ili materijal za zatrpavanje,

SAKUPLJANJE OTPADA je prikupljanje otpada, uključujući prethodno razvrstavanje otpada i skladištenje otpada u svrhu prijevoza na obradu;

SKLADIŠTENJE OTPADA je privremeni smještaj otpada u skladištu najduže do godinu dana;

SPRJEČAVANJE NASTANKA OTPADA su mjere poduzete prije nego li je tvar, materijal ili proizvod postao otpad, a kojima se smanjuju: količine otpada uključujući ponovnu uporabu proizvoda ili produženje životnog vijeka proizvoda, štetan učinak otpada na okoliš i zdravlje ljudi ili sadržaj štetnih tvari u materijalima i proizvodima,

SANACIJA ONEČIŠĆENOG TLA je skup aktivnosti i radova radi uklanjanja posljedica onečišćenja tla otpadom kojima se vraćaju, ako je to moguće, prirodna svojstva tla ili se tlo priprema za novu namjenu,

TERMIČKA OBRADA OTPADA su postupci spaljivanja, suspaljivanja i drugi postupci obrade otpada kojima se promjenom temperature otpada postiže promjena strukture i svojstva otpada,

ZBRINJAVANJE OTPADA je svaki postupak koji nije oporaba otpada, uključujući slučaj kad postupak kao sekundarnu posljedicu ima obnovu tvari ili energije. U dodatku I. Zakona o održivom gospodarenju otpadom sadržan je popis postupaka zbrinjavanja koji ne isključuje druge moguće postupke zbrinjavanja otpada i

ZELENI OTOCI su skupine raznovrsnih posuda u kojima se odvojeno skupljaju reciklirajući materijali (papir, staklo, plastika, metali, biorazgradivi otpad).

Kratice koje se koriste u planu imaju sljedeće značenje:

AZO	Agencija za zaštitu okoliša
CGO	Centar za gospodarenje otpadom
DZS	Državni zavod za statistiku
EU	Europska unija
FZOEU	Fond za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost
HAOP	Hrvatska agencija za okoliš i prirodu
JLS	Jedinica lokalne samouprave
MGIPU	Ministarstvo graditeljstva i prostornog uređenja
MZOE	Ministarstvo zaštite okoliša i energetike
NN	Narodne novine
PGORH	Plan gospodarenja otpadom Republike Hrvatske za razdoblje od 2017. do 2022.
RH	Republika Hrvatska
ROO	Registar onečišćivača okoliša

0.3. VAŽEĆI ZAKONSKI PROPISI U GOSPODARENJU OTPADOM

POLITIKA GOSPODARENJA OTPADOM EUROPSKE UNIJE

Unaprjeđen sustav gospodarenja otpadom pomaže smanjiti zdravstvene i okolišne probleme, reducirati emisije stakleničkih plinova i ublažiti negativne utjecaje na lokalnoj razini kao što je degradiranje krajobraza deponiranjem.

U skladu s Općim programom djelovanja Unije za okoliš do 2020. ,,Živjeti dobro unutar granica našeg planeta" postavljeni su ciljevi gospodarenja otpadom na razini EU:

- Reducirati količinu proizvedenog otpada,
- Povećati recikliranje i ponovnu uporabu,
- Ograničiti spaljivanje ne-reciklabilnih materijala i
- Osigurati implementaciju ciljeva EU iz gospodarenja otpadom u svim zemljama članicama.

U prosincu 2005. godine, Europska komisija objavila je priopćenje o Tematskoj strategiji o sprječavanju nastanka otpada i recikliranju. Napredak prema ciljevima istaknutim u Tematskoj strategiji revidiran je u Izvješću o Tematskoj strategiji o sprječavanju nastanka otpada i recikliranju koje je usvojeno 19.1.2011. godine. Uključuje sažetak glavnih aktivnosti koje je Europska komisija poduzela, statističke podatke o otpadu i gospodarenju otpadom kao i sažetak o glavnim nadolazećim izazovima i preporukama za daljnje djelovanje.Okvir za europsku politiku gospodarenja otpadom sadržan je u rezoluciji Vijeća Europske unije (EU) o Strategiji gospodarenja otpadom (97/C76/01). U tom smislu Europska unija se poziva na sljedeća tri ključna načela:

1. sprečavanje nastajanja otpada,
2. reciklaža (oporaba) i ponovno korištenje,
3. poboljšanje kvalitete konačnog zbrinjavanja i nadzora otpada.

Direktive EU iz područja gospodarenja otpadom organizirane su u **četiri grupe direktiva**, ovisno o tome što propisuju:

- okvir gospodarenja otpadom (Okvirna direktiva o otpadu (2008/98/EC) i Direktiva opasnom otpadu (91/689/EEC),
- posebne tokove otpada (direktiva o ambalaži i ambalažnom otpadu, direktiva o otpadnim uljima, direktiva o otpadu iz industrije u kojoj se koristi titan-dioksid, direktiva otpadnim vozilima, direktiva o mulju iz uređaja za pročišćavanje otpadnih voda, direktiva o otpadnoj električnoj i elektroničkoj opremi, direktiva o baterijama i akumulatorima koji sadrže određene opasne tvari, direktiva o zbrinjavanju polikloriranih bifenila i polikloriranih terfenila),
- pošiljke otpada, uvoz i izvoz otpada (uredba o nadzoru i kontroli otpreme otpada unutar područja, na području i s područja Europske Unije) i
- građevine za obradu i odlaganje otpada (direktiva o odlagalištima, direktiva o spaljivanju otpada, direktiva o industrijskim emisijama (integrirano sprečavanje i kontrola onečišćenja).

ZAKONODAVSTVO RH

Strategija gospodarenja otpadom u Republici Hrvatskoj(NN 130/05)

Nacionalna strategija zaštite okoliša i Nacionalni plan djelovanja na okoliš (NN 46/02)

Zakon o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13 i 73/17)

Zakon o zaštiti okoliša (NN 80/13, 78/15)

Uredba o gospodarenju komunalnim otpadom (NN 50/17)

Pravilnik o katalogu otpada (NN 90/15)

Pravilnik o gospodarenju otpadom (NN 23/14)

Pravilnik o termičkoj obradi otpada (NN 75/16)

Pravilnik o načinima i uvjetima odlaganja otpada, kategorijama i uvjetima rada za odlagališta otpada (NN 114/15)

Pravilnik o nusproizvodima i ukidanju statusa otpada (NN 117/14

Pravilnik o mjerilima, postupku i načinu određivanja iznosa naknade vlasnicima nekretnina i jedinicama lokalne samouprave (NN 59/06, 109/12)

Naputak o glomaznom otpadu (NN 79/15)

Pravilnik o gospodarenju otpadnim uljima (NN 124/06, 121/08, 156/09, 91/11, 45/12, 86/13)

Pravilnik o ambalaži i otpadnoj ambalaži (NN 88/15, 78/16)

Pravilnik o načinima i uvjetima odlaganja otpada, kategorijama i uvjetima rada za odlagališta otpada (NN 114/15)

Pravilnik o nusproizvodima i ukidanju statusa otpada (NN 117/14

Pravilnik o mjerilima, postupku i načinu određivanja iznosa naknade vlasnicima nekretnina i jedinicama lokalne samouprave (NN 59/06, 109/12)

Naputak o glomaznom otpadu (NN 79/15)

Pravilnik o gospodarenju otpadnim uljima (NN 124/06, 121/08, 156/09, 91/11, 45/12, 86/13)

Pravilnik o ambalaži i otpadnoj ambalaži (NN 88/15, 78/16)

Uredba o gospodarenju otpadnom ambalažom (NN 97/15)

Odluka o područjima sakupljanja neopasne otpadne ambalaže (NN 88/15)

Pravilnik o gospodarenju otpadnim gumama (NN 40/06, 31/09, 156/09, 111/11, 86/13 i 113/16)

Pravilnik o gospodarenju otpadnim uljima (NN 124/06, 121/08, 31/09, 156/09, 91/11, 45/12, 86/13)

Pravilnik o otpadnim baterijama i akumulatorima (NN 31/09, 156/09, 45/12, 86/13 i 133/16)

Pravilnik o građevnom otpadu i otpadu koji sadrži azbest (NN 69/16)

Naputak o postupanju s otpadom koji sadrži azbest (NN 089/2008)

Odluka o postupanju Fonda za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost za provedbu mjera radi unapređenja sustava gospodarenja otpadom koji sadrži azbest (NN 58/11)

Pravilnik o gospodarenju medicinskim otpadom (NN 50/15)

Pravilnik o gospodarenju otpadnim električnim i elektroničkim uređajima i opremom (NN 74/07, 133/08, 31/09, 156/09,143/12, 86/13)

Pravilnik o gospodarenju muljem iz uređaja za pročišćavanje otpadnih voda kada se mulj koristi u poljoprivredi (NN 38/08)

Pravilnik o građevnom otpadu i otpadu koji sadrži azbest (NN 69/16)

Naputak o postupanju s otpadom koji sadrži azbest (NN 089/2008)

Odluka o postupanju Fonda za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost za provedbu mjera radi unapređenja sustava gospodarenja otpadom koji sadrži azbest (NN 58/11)

Pravilnik o gospodarenju medicinskim otpadom (NN 50/15)

Pravilnik o gospodarenju otpadnim električnim i elektroničkim uređajima i opremom (NN 74/07, 133/08, 31/09, 156/09,143/12, 86/13)

Pravilnik o gospodarenju muljem iz uređaja za pročišćavanje otpadnih voda kada se mulj koristi u poljoprivredi (NN 38/08)

Pravilnik o gospodarenju otpadom (51/14, 121/15 i 132/15)

Pravilnik o gospodarenju polikloriranim bifenilima i polikloriranim terfenilima (NN 103/14)

Pravilnik o gospodarenju otpadnim tekstilom i otpadnom obućom (NN 99/15)

Pravilnik o gospodarenju otpadom od istraživanja i eksploatacije mineralnih sirovina (NN 128/08)

Pravilnik o registru onečišćavanja okoliša (NN 87/15)

Uredba o jediničnim naknadama, korektivnim koeficijentima i pobližim kriterijima i mjerilima za utvrđivanje naknada na opterećivanje okoliša otpadom (NN 71/04)

Pravilnik o obliku, sadržaju i načinu vođenja očevidnika obveznika plaćanja naknade na opterećivanje okoliša otpadom (NN 120/04)

Pravilnik o načinu i rokovima obračunavanja i plaćanja naknada na opterećivanje okoliša otpadom (NN 95/04)

Zakon o kemikalijama (NN 18/13)

Zakon o prijevozu opasnih tvari (NN 79/07)

Uredba o jediničnim naknadama, korektivnim koeficijentima i pobližim kriterijima i mjerilima za utvrđivanje naknada na opterećivanje okoliša otpadom (NN 71/04)

Pravilnik o obliku, sadržaju i načinu vođenja očevidnika obveznika plaćanja naknade na opterećivanje okoliša otpadom (NN 120/04)

Pravilnik o načinu i rokovima obračunavanja i plaćanja naknada na opterećivanje okoliša otpadom (NN 95/04)

Zakon o kemikalijama (NN 18/13)

Zakon o prijevozu opasnih tvari (NN 79/07)

Zakon o rudarstvu (NN 56/13, 14/14)

Naputak o postupanju s otpadom koji nastaje pri pružanju zdravstvene zaštite (NN 50/00)

Pravilnik o uvjetima, kriterijima i načinima doniranja hrane i hrane za životinje (NN 119/15)

Pravilnik o zaštiti poljoprivrednog zemljišta od onečišćenja (NN 09/14)

Pravilnik o graničnim vrijednostima emisija otpadnih voda (NN 43/14, 27/15 i 03/16)

Strategija zbrinjavanja radioaktivnog otpada, iskorištenih izvora i istrošenog nuklearnog goriva (NN 125/14)

Uredba o uvjetima te načinu zbrinjavanja radioaktivnog otpada, iskorištenih zatvorenih radioaktivnih izvora i izvora ionizirajućeg zračenja koji se ne namjeravaju dalje koristiti (NN 44/08)

1. UVOD

Otpad je svaka tvar ili predmet koji posjednik odbacuje, namjerava ili mora odbaciti. Otpadom se smatra i svaki predmet i tvar čije su sakupljanje, prijevoz i obrada nužni u svrhu zaštite javnog interesa.

Gospodarenje otpadom prioritetno je pitanje zaštite okoliša Republike Hrvatske te ujedno i problem s najvećim zaostajanjem, kako organizacijskim tako i financijskim, za standardima Europske Unije. Uzroci zaostajanja za europskim standardima proizlaze iz nepoštivanja postojećih propisa Republike Hrvatske, nedostatne i neadekvatne kontrole nastanka i tokova otpada, gotovo potpunog odsustva nastojanja da se smanji količina i/ili opasna svojstva otpad, neprimjerenog odlaganja otpada u prošlosti, ali i danas te niskog stupnja recikliranja otpada, zanemarive obrade/prerade otpada uz veliki broj zatečenih i neriješenih problema (Nacionalna strategija zaštite okoliša, NN 46/02).

Zakonom o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13 i 73/17, u daljnjem tekstu ZOGO) propisuje se gospodarenje otpadom u Republici Hrvatskoj. Također, ZOGO-om u pravni poredak RH, prenesene su direktive Europske unije (EU) iz područja gospodarenja otpadom čime je pitanje gospodarenja otpadom u RH usklađeno s europskom pravnom stečevinom. ZOGO-om su utvrđene mjere za sprječavanje ili smanjenje štetnog utjecaja otpada na okoliš i ljudsko zdravlje kroz smanjenje količina otpada u proizvodnji i nastanku te se uređuje gospodarenje otpadom bez uporabe rizičnih postupaka po ljudsko zdravlje i okoliš, uz korištenje vrijednih svojstava otpada.

Kako stoji i u samom ZOGO, odredbe ovog zakona utvrđuju sustav gospodarenja otpadom uključujući red prvenstva gospodarenja otpadom, načela, ciljeve i način gospodarenja otpadom, strateške i programske dokumente u gospodarenju otpadom, nadležnosti i obveze u gospodarenju otpadom, lokacije i građevine za gospodarenje otpadom, djelatnosti gospodarenja otpadom, prekogranični promet otpada, informacijski sustav gospodarenja otpadom te upravni i inspekcijski nadzor nad gospodarenjem otpadom.

NAČELA GOSPODARENJA OTPADOM

Gospodarenje otpadom temelji se na uvažavanju načela zaštite okoliša propisanih zakonom kojim se uređuje zaštita okoliša i pravnom stečevinom Europske unije, načelima međunarodnog prava zaštite okoliša te znanstvenih spoznaja, najbolje svjetske prakse i pravila struke, a osobito na sljedećim načelima:

1. **NAČELO ONEČIŠĆIVAČ PLAĆA-** proizvođač otpada, prethodni posjednik otpada, odnosno posjednik otpada snosi troškove mjera gospodarenja otpadom, te je financijski odgovoran za provedbu sanacijskih mjera zbog štete koju je prouzročio ili bi je mogao prouzročiti otpad,
2. **NAČELO BLIZINE**– obrada otpada mora se obavljati u najbližoj odgovarajućoj građevini ili uređaju u odnosu na mjesto nastanka otpada, uzimajući u obzir gospodarsku učinkovitost i prihvatljivost za okoliš,

3. **NAČELO SAMODOSTATNOSTI** – gospodarenje otpadom će se obavljati na samodostatan način omogućavajući neovisno ostvarivanje propisanih ciljeva na razini države, a uzimajući pri tom u obzir zemljopisne okolnosti ili potrebu za posebnim građevinama za posebne kategorije otpada i
4. **NAČELO SLJEDIVOSTI**– utvrđivanje porijekla otpada s obzirom na proizvod, ambalažu i proizvođača tog proizvoda kao i posjed tog otpada uključujući i obradu.

Proizvođač proizvoda od kojeg nastaje otpad, odnosno proizvođač otpada snosi troškove gospodarenja tim otpadom.

NAČIN GOSPODARENJA OTPADOM

Gospodarenje otpadom provodi se na način koji najmanje utječe na okoliš i ljudsko zdravlje, a osobito kako bi se izbjeglo sljedeće:

1. rizik od onečišćenja mora, voda, tla i zraka te ugrožavanja biološke raznolikosti,
2. pojava neugode uzorkovane bukom i/ili mirisom,
3. štetan utjecaj na područja kulturno-povijesnih, estetskih i prirodnih vrijednosti te drugih vrijednosti koje su od posebnog interesa i
4. nastajanje eksplozije ili požara.

Gospodarenjem otpadom mora se osigurati da otpad koji preostaje nakon postupaka obrade i koji se zbrinjava odlaganjem ne predstavlja opasnost za buduće generacije.

RED PRVENSTVA GOSPODARENJA OTPADOM

Kako bi se spriječio nastanak otpada te primijenili propisi i politike gospodarenja otpadom, primjenjuje se red prvenstva gospodarenja otpadom koji podrazumijeva:

1. sprječavanje nastanka otpada,
2. priprema za ponovnu uporabu,
3. recikliranje,
4. drugi postupci oporabe npr. energetska oporaba i
5. zbrinjavanje otpada.

Postupak zbrinjavanja otpada koji uključuje i odlaganje otpada, najmanje je poželjan postupak gospodarenja otpadom.

Gospodarenjem otpadom mora se osigurati da otpad koji preostaje nakon postupaka obrade i koji se zbrinjava odlaganjem ne predstavlja opasnost za buduće generacije.

ODVAJANJE OTPADA

Odvojeno sakupljanje otpada je sakupljanje otpada na način da se otpad odvaja prema njegovoj vrsti i svojstvima kako bi se sačuvala njegova vrijedna svojstva i kako bi se olakšali postupci oporabe otpada.

Plan gospodarenja otpadom Općine Kravarsko za razdoblje od 2017. – 2022. godine, usklađen je sa Strategijom i ostalim zakonskim dokumentima iz područja gospodarenja otpadom, a ujedno je i usklađen i s *Direktivom 2008/98/EC Europskog parlamenta i vijeća od 19. studenoga 2008. o otpadu i stavljanju izvan snage određenih direktiva*. Ovom se Direktivom utvrđuju mjere za zaštitu okoliša i zdravlja ljudi sprečavanjem ili umanjenjem štetnih učinaka proizvodnje i gospodarenja otpadom i umanjenjem sveukupnih učinaka uporabe resursa te poboljšanjem efikasnosti te uporabe.

NADLEŽNOSTI I OBVEZE U GOSPODARENJU OTPADOM

Sukladno ZOGO, gospodarenje otpadom je od interesa za RH. Gospodarenje otpadom osiguravaju Vlada i Ministarstvo propisivanjem mjera gospodarenja otpadom. Provedbena tijela na državnoj razini su Agencija i Fond za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost. JLS je dužna na svome području osigurati uvjete i provedbu propisanih mjera gospodarenja otpadom. Više jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave mogu sporazumno osigurati zajedničku provedbu mjera gospodarenja otpadom.

Tablica 1 Upravne strukture i njihove ovlasti/zadaće/ uloga u sustavu gospodarenje otpadom

DRŽAVNA RAZINA	OVLASTI/ZADAĆA/ULOGA
HRVATSKI SABOR I VLADA REPUBLIKE HRVATSKE	Donošenje Plana gospodarenja otpadom Republike Hrvatske za razdoblje od 2017.-2022. godine (NN 03/17) i Zakona o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13 i 73/17)
MINISTARSTVO ZAŠTITE OKOLIŠA I ENERGETIKE	Priprema primarnog zakonodavstva i standarda, priprema novih standarda, izrada Strategije gospodarenja otpadom Republike Hrvatske, izrada provedbenih propisa, odobravanje Izvješća o stanju okoliša i Programa zaštite okoliša, davanje suglasnosti za aktivnosti (intervencije) koje se temelje na procjenama utjecaja na okoliš, izdavanje dozvola za gospodarenje opasnim otpadom i za spaljivanje otpada te koncesija za gospodarenje posebnim kategorijama otpada (otpadne gume, otpadna ulja, ambalažni otpad), gospodarenje otpadom (provedba mjera), inspekcija i nadzor nad provedbom zakona i sekundarnog zakonodavstva i nadzor AZO i FZOEU.
FOND ZA ZAŠTITU OKOLIŠA I ENERGETSKU UČINKOVITOST	Ubiranje naknada (naknade za vozila na motorni pogon, onečišćavanje zraka oksidima sumpora i dušika i ugljikovim dioksidom,..) te financiranje projekata i određivanje uvjeta za dodjelu sredstava (sanacija odlagališta otpada, poticanje smanjivanja i izbjegavanja nastajanja otpada, obrada otpada,..).
HRVATSKA AGENCIJA ZA OKOLIŠ I PRIRODU	Prikupljanje i objedinjavanje podataka i informacija o okolišu i prirodi radi osiguravanja i praćenja provedbe politike zaštite okoliša i prirode, održivog razvitka te ostale stručne poslove u vezi sa zaštitom okoliša i prirode (izrada izvješća o komunalnom otpadu, očevidnik reciklažnih dvorišta,..).
DRŽAVNI ZAVOD ZA MJERITELJSTVO I HRVATSKA AKREDITACIJSKA AGENCIJA	Akreditacija ispitnih laboratorija, standardizacija oznaka, standardizacija u području gospodarenja otpadom i izdavanje odgovarajućih normi.

REGIONALNA RAZINA	OVLASTI/ZADAĆA/ULOGA
ŽUPANIJE I GRAD ZAGREB	Nadležni za gospodarenje svim vrstama otpada na svom području, prikupljanje i prosljeđivanje podataka o otpadu (ROO – registar onečišćavanja okoliša), nadležni Upravni odjeli za zaštitu okoliša i prirode po županijama izdaju dozvole za gospodarenje neopasnim otpadom.
GRADOVI I OPĆINE	Nadležni su za gospodarenje komunalnim otpadom te izrađuju planove gospodarenja otpadom i određuju lokacije u prostornim planovima za svoje područje.
REGIONALNA RAZINA	**OVLASTI/ZADAĆA/ULOGA**
PROIZVOĐAČI I UVOZNICI PROIZVODA I OTPADA	Pravne i fizičke osobe s aktivnošću od kojih nastaje otpad, dostavljanje planova gospodarenja otpadom nadležnom tijelu i dostavljanje podataka odgovarajućim tijelima.
TVRTKE ZA GOSPODARENJE OTPADOM	Prikupljanje i prijevoz otpada te upravljanje građevinama i postrojenjima za gospodarenje otpadom, dostavljanje podataka odgovarajućim tijelima.
KONZULTANTSKE TVRTKE, STRUKOVNE ORGANIZACIJE I UDRUGE	Provođenje aktivnosti kojima se unaprjeđuje praksa, svijest, informiranost i potiče sudjelovanje.

OGRANIČENJA U VEZI ODLAGANJA BIORAZGRADIVOG KOMUNALNOG OTPADA

Najveća dopuštena masa biorazgradivog komunalnog otpada koja se godišnje smije odložiti na svim odlagalištima i neusklađenim odlagalištima u Republici Hrvatskoj u odnosu na masu biorazgradivog komunalnog otpada proizvedenog u 1997. godini iznosi:

- 35% odnosno 264.661 tona do 31.12.2020.

Najveća dopuštena masa biorazgradivog komunalnog otpada koji se u kalendarskoj godini smije godišnje odložiti na odlagalištu i neusklađenom odlagalištu jednaka je umnošku ukupne mase biorazgradivog komunalnog otpada kojeg je te godine dopušteno odložiti u RH i koeficijenta odlagališta za biorazgradivi otpad iz stavka 3. ovog članka. Koeficijent odlagališta za biorazgradivi otpad je omjer mase odloženog biorazgradivog komunalnog otpada na tom odlagalištu i ukupne mase odloženog biorazgradivog komunalnog otpada u Republici Hrvatskoj u prethodnoj godini. Zbroj koeficijenata svih odlagališta u RH ne smije biti veći od jedan. Osoba koja upravlja odlagalištem dužna je dostaviti podatke o masi biorazgradivog komunalnog otpada odloženog na odlagalište Agenciji na propisanim obrascima dva puta godišnje u roku od 30 dana od isteka polugodišta. Osoba koja upravlja odlagalištem dužna je dostaviti podatke o masi biorazgradivog komunalnog otpada odloženog na odlagalište Agenciji na propisanim obrascima dva puta godišnje u roku od 30 dana od isteka polugodišta.

OGRANIČENJA U VEZI ODLAGANJA OTPADA NA NEUSKLAĐENOM ODLAGALIŠTU

Najveća dopuštena masa otpada koja se godišnje odlaže na svim neusklađenim odlagalištima u RH iznosi: 800.000 tona do 31.12. 2017. Najveća dopuštena masa otpada koji se u kalendarskoj godini smije odložiti na neusklađeno odlagalište jednaka je umnošku ukupne mase otpada kojeg je te godine dopušteno odložiti u RH na neusklađena odlagališta i koeficijenta neusklađenog odlagališta. Koeficijent neusklađenog odlagališta je omjer mase odloženog otpada na tom neusklađenom odlagalištu i ukupne mase odloženog otpada u Republici Hrvatskoj na svim neusklađenim odlagalištima u prethodnoj godini. Zbroj koeficijenata neusklađenih odlagališta za sva neusklađena odlagališta u RH ne smije biti veći od jedan. Osoba koja upravlja odlagalištem dužna je dostaviti podatke o masi otpada odloženog na neusklađeno odlagalište Agenciji na propisanim obrascima dva puta godišnje u roku od 30 dana do isteka polugodišta.

1.2. OSNOVNI CILJEVI PLANA GOSPODARENJA OTPADOM OPĆINE KRAVARSKO

Plan gospodarenja otpadom je ključan čimbenik bilo koje nacionalne, regionalne ili lokalne politike gospodarenja otpadom. Izradom Plana omogućena je inventura trenutne situacije, definiranje ciljeva koje je potrebno postići, oblikovanje odgovarajućih strategija i definiranje potrebnih sredstava za implementaciju. Nacrt plana gospodarenja otpadom je obveza koja proizlazi iz članka 28. Okvirne direktive o otpadu. Države članice EU mogu zatražiti regionalne ili lokalne autoritete da naprave nacrt županijskih ili lokalnih planova. Planovi trebaju biti usklađeni s:

- člankom Okvirne direktive o otpadu (2008/98/EZ) koji se odnosi na zaštitu ljudskog zdravlja i okoliša kroz sprječavanje ili smanjenje nastanka negativnih učinaka proizvedenog otpada i gospodarenja otpadom i kroz reduciranje ukupnih utjecaja resursa te unaprjeđenjem takve uporabe
- člankom 4. Okvirne direktive o otpadu (2008/98/EZ) koji se odnosi na hijerarhiju upravljanja otpadom
- člankom 13. Okvirne direktive o otpadu (2008/98/EZ) koji se odnosi na zaštitu ljudskog zdravlja i okoliša
- člankom 16. Okvirne direktive o otpadu (2008/98/EZ) koji se odnosi na principe samodostatnosti i blizine
- člankom 28. (stavak 3) Okvirne direktive o otpadu (2008/98/EZ) koji popisuje obvezne elemente plana gospodarenja otpadom
- člankom 28. (stavak 4) Okvirne direktive o otpadu (2008/98/EZ) koji popisuje dodatne elemente koji mogu biti dio plana gospodarenja otpadom.

Planovi gospodarenja otpadom trebaju biti revidirani svakih šest godina, a relevantni sudionici i tijela države/regionalne/lokalne samouprave te zainteresirana javnost moraju imati priliku sudjelovati u elaboriranju planova te pristup istima nakon što su elaborirani. Planovi trebaju biti javno dostupni na webu.[1]

[1] http://ec.europa.eu/environment/waste/plans/index.htm

1.1. SADRŽAJ PLANA GOSPODARENJA OTPADOM

Svrha donošenja Plana gospodarenja otpadom koji se temelji na načelima EU, je definirati okvir za održivo gospodarenje otpadom, a koji obuhvaća skup aktivnosti, odluka, mjera, i smjernica za sprječavanje nastanka otpad, smanjivanje količine otpada, provedbu sakupljanja, prijevoza i oporabe otpada te drugih djelatnosti vezanih za otpad, nadzor nad obavljanjem tih djelatnosti kao i briga za odlagališta i lokacije onečišćene otpadom.

Polazište za izradu Plana gospodarenja otpadom Općine Kravarsko su pravno-zakonodavni okviri Republike Hrvatske i EU, međunarodni ugovori, državni strateški dokumenti gospodarenja otpadom, planski dokumenti gospodarenja otpadom, prostorno-planska dokumentacija (državna, županijska, lokalna), pravni akti lokalne samouprave i projektni zadatak. Plan gospodarenja otpadom Općine Kravarsko izrađen je u skladu s dobivenim informacijama od Općine, odnosno gradskih službi te poduzeća koja su na području Općine Kravarsko aktivni sudionici sustava gospodarenja otpadom.

Prema članku 21. Zakona o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13 i 73/17), **Plan gospodarenja otpadom JLS mora sadržavati**:

- analizu, te ocjenu stanja i potreba u gospodarenju otpadom na području jedinice lokalne samouprave, uključujući ostvarivanje ciljeva,
- podatke o vrstama i količinama proizvedenog otpada, odvojeno sakupljenog otpada, odlaganju komunalnog i biorazgradivog otpada te ostvarivanju ciljeva,
- podatke o postojećim i planiranim građevinama i uređajima za gospodarenje otpadom te statusu sanacije neusklađenih odlagališta i lokacija onečišćenih otpadom,
- podatke o lokacijama odbačenog otpada i njihovom uklanjanju,
- mjere potrebne za ostvarivanje ciljeva smanjivanja ili sprečavanja nastanka otpada, uključujući izobrazno-informativne aktivnosti i akcije prikupljanja otpada,
- opće mjere za gospodarenje otpadom, opasnim otpadom i posebnim kategorijama otpada,
- mjere prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada,
- mjere odvojenog prikupljanja otpadnog papira, metala, stakla i plastike te krupnog (glomaznog) komunalnog otpada,
- popis projekata važnih za provedbu odredbi Plana i organizacijske aspekte, izvore i visinu financijskih sredstava za provedbu mjera gospodarenja otpadom i rokove i nositelje izvršenja Plana.

JLS dužna je za prijedlog plana gospodarenja otpadom ishoditi prethodnu suglasnost upravnog tijela jedinice područne (regionalne) samouprave nadležnog za poslove zaštite okoliša. Nadležno upravno tijelo izdaje prethodnu suglasnost da je prijedlog Plana gospodarenja otpadom JLS, usklađen s odredbama ovog zakona, propisa donesenih na temelju Zakona o održivom gospodarenju otpadom i Plana.

Plan gospodarenja otpadom JLS donosi predstavničko tijelo JLS i o tome obavještava Agenciju. Plan se donosi za razdoblje od šest godina, a njegove izmjene i dopune po potrebi. Plan se objavljuje u Službenom glasilu JLS.

Sukladno članku 22. Nacrt Plana i nacrt plana gospodarenja otpadom jedinice lokalne samouprave objavljuje se radi pribavljanja mišljenja, prijedloga i primjedbi javnosti. Posredstvom medija Ministarstvo, odnosno JLS i Grad Zagreb izvješćuju javnost o mjestu na kojem je nacrt Plana i nacrt plana gospodarenja otpadom JLS i Grada Zagreba dostupan te načinu i vremenu iznošenja mišljenja, prijedloga i primjedbi. Rok u kojem javnost može iznositi primjedbe, prijedloge i mišljenja ne može biti kraći od 30 dana od dana objave.

1.2. OBVEZE OPĆINE KRAVARSKO TEMELJEM ZAKONA O ODRŽIVOM GOSPODARENJU OTPADOM (NN 94/13 i 73/17)

Zakonske obveze temeljem Zakona o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13 i 73/17) navode da je jedinica lokalne samouprave, u ovom slučaju Općina Kravarsko, prema članku 28. dužna osigurati (stavak 1.):

- Javnu uslugu prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada,
- Odvojeno prikupljanje otpadnog papira, metala, stakla, plastike i tekstila te krupnog (glomaznog) komunalnog otpada,
- Sprječavanje odbacivanja otpada na način suprotan ZOGO te uklanjanje tako odbačenog otpada,
- Provedba Plana,
- Donošenje i provedba Plana gospodarenja otpadom JLS, odnosno Grada Zagreba,
- Provođenje izobrazno-informativnih aktivnosti na svojem području,
- Mogućnost provedbe akcija prikupljanja otpada.

Također sukladno članku 28. Zakona (NN 94/13 i 73/17) navodi se da više jedinica lokalne samouprave mogu sporazumno osigurati zajedničko ispunjenje jedne ili više obveza iz stavka 1. članka 28. Zakona (NN 94/13 i 73/17). Nadalje, JLS je dužna sudjelovati u sustavima sakupljanja posebnih kategorija otpada sukladno propisu kojim se uređuje gospodarenje posebnom kategorijom otpada. JLS dužna je osigurati provedbu obveze navedene stavkom 1. članka 28. u skladu s načelima zaštite okoliša, održivog razvoja i gospodarenja otpadom osiguravajući pri tome javnost rada.

JAVNA USLUGA PRIKUPLJANJA MIJEŠANOG I BIORAZGRADIVOG KOMUNALNOG OTPADA

Člankom 30. Zakona (NN 94/13 i 73/17), stavak (1) navodi se da javna usluga prikupljanja miješanog komunalnog otpada i prikupljanja biorazgradivog komunalnog otpada podrazumijeva prikupljanje tog otpada na određenom području pružanja usluge putem spremnika od pojedinih korisnika i prijevoz tog otpada do ovlaštene osobe za obradu tog otpada.

U stavku (2) navodi se da je javna usluga prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada usluga koja se smatra općim interesom.

OBVEZA ODVOJENOG PRIKUPLJANJA OTPADNOG PAPIRA, METALA, STAKLA, PLASTIKE I TEKSTILA TE KRUPNOG (GLOMAZNOG) KOMUNALNOG OTPADA

Člankom 35. istoga Zakona utvrđene su i obveze jedinice lokalne samouprave glede odvojenog prikupljanja otpadnog papira, metala, stakla, plastike i tekstila te krupnog (glomaznog) komunalnog otpada:

(1) Jedinica lokalne samouprave izvršava obvezu odvojenog prikupljanja problematičnog otpada, otpadnog papira, metala, stakla, plastike i tekstila te krupnog (glomaznog) komunalnog otpada tako da osigura:

- funkcioniranje jednog ili više reciklažnih dvorišta, odnosno mobilne jedinice na svom području,
- postavljanje odgovarajućeg broja i vrsta spremnika za odvojeno sakupljanje problematičnog otpada, otpadnog papira, metala, stakla, plastike i tekstila, koji nisu obuhvaćeni sustavom gospodarenja posebnom kategorijom otpada, na javnoj površini,
- obavještavanje kućanstava o lokaciji i izmjeni lokacije reciklažnog dvorišta, mobilne jedinice i spremnika za odvojeno sakupljanje problematičnog otpada, otpadnog papira, metala, stakla, plastike i tekstila i
- uslugu prijevoza krupnog (glomaznog) komunalnog otpada na zahtjev korisnika usluge.

SPRJEČAVANJE NEPROPISNOG ODBACIVANJA OTPADA U OKOLIŠ I UKLANJANJE ISTOG

Provedbu obveze sprječavanje odbacivanja otpada na način suprotan ZOGO te uklanjanje tako odbačenog otpada, osigurava osoba koja obavlja poslove službe nadležne za komunalni red jedinice lokalne samouprave (komunalni redar). Potonje se osigurava mjerama za sprječavanje nepropisnog odbacivanja otpada te mjerama za uklanjanje otpada odbačenog u okoliš. Detaljno postupanje s nepropisno odbačenim otpadom kao i uklanjanje takvog otpada propisani su u sklopu ZOGO.

PROVOĐENJE IZOBRAZNO-INFORMATIVNIH AKTIVNOSTI

Općina Kravarsko dužan je sukladno ZOGO o svom trošku osigurati godišnju provedbu izobrazno-informativnih aktivnosti u vezi gospodarenja otpadom na svome području, a osobito javne tribine, informativne publikacije o gospodarenju otpadom i objavu specijaliziranih priloga u medijima kao što su TV i radio. Također, izvješće o provedbi izobrazno-informativnih aktivnosti dio je godišnjeg izvješća o provedbi plana gospodarenja otpadom JLS.

MOGUĆNOST PROVEDBE AKCIJE PRIKUPLJANJA OTPADA

Pravna i fizička osoba-obrtnik može, u suradnji s osobom koja posjeduje važeću dozvolu za gospodarenje otpadom za gospodarenje vrstom otpada koji će se prikupljati akcijom, organizirati akciju prikupljanja određenog otpada u svrhu provedbe sportskog, edukativnog, ekološkog ili humanitarnog sadržaja ako je ishodila suglasnost upravnog tijela JLS koji je nadležan za poslove zaštite okoliša.

2. ANALIZA, OCJENA STANJA I POTREBA U GOSPODARENJU OTPADOM NA PODRUČJU JEDINICE LOKALNE SAMOUPRAVE, UKLJUČUJUĆI OSTVARIVANJE CILJEVA

2.1. OSNOVNI PODACI O OPĆINI KRAVARSKO

Općina Kravarsko je locirana u južnom dijelu Zagrebačke županije, na važnom cestovnome pravcu između Zagreba-Velike Gorice-Pokupskog-Gline. Prostire se na ukupnoj površini od 58,06 km^2 i čini 1,89% ukupne površine Zagrebačke županije. Zagrebačka županija je smještena u središnjem dijelu središnje Hrvatske. Graniči sa šest županija, Karlovačkom i Sisačko-moslavačkom na jugu, Bjelovarsko-bilogorskom i Koprivničko-križevačkom na istoku, Varaždinskom i Krapinsko-zagorskom na sjeveru, Republikom Slovenijom na zapadu, a poput prstena - prekinutog samo u malom dijelu sjeverne strane - okružuje glavni grad Republike Hrvatske, Zagreb.

Slika 1 Položaj Općine Kravarsko u Zagrebačkoj županiji

Općina je smještena u središnjem dijelu Vukomeričkih gorica koje se nalaze između Turopolja i Pokuplja. Prema prirodno-geografskoj regionalizaciji Hrvatske ovaj prostor pripada jugozapadnom dijelu Panonske megaregije. Područje Općine Kravarsko granični s Gradom Velika Gorica na sjeveru i Općinom Pokupsko na zapadu. Uz istočni i južni dio Općine pruža se granica sa susjednom Sisačko-moslavačkom županijom. Središte općine je naselje Kravarsko u kojem živi 557 stanovnika. Naselje se nalazi na vrhu 240 m visokog brda koje dominira nad obližnjim dolinama potoka Pogledička i Curek. U središtu naselja nalazi se župna crkva Uzvišenja Svetog Križa. Crkva se prvi put spominje 1334. godine, a današnji sakralni objekt izgrađen je 1874. Zemljopisni prostor što ga u obliku nepravilna trokuta zatvaraju donji tokovi Save nizvodno od Podsuseda i donji tokovi Kupe nizvodno od Karlovca, do njenog ušća u sisačkom predgrađu, nizinskog je značenja, u čijim je granicama humlje i pobrđe Vukomeričkih gorica, koje se istim pravom naziva i Kravarskim goricama.

Pruža se u smjeru sjeverozapad – jugoistok u duljini oko 30 kilometara, oko 20 kilometara udaljene od središta Zagreba. Prosječna nadmorska visina im je 200 metara, a dva najviša vrha su Žiridovka (255 m) i Kravarščica (243 m). Izvorište je manjih rijeka, od kojih treba spomenuti Kravaščicu koja skuplja vodene tokove u slivu Kupe i Bunu koja skuplja one u slivu Odre. Tako to područje pripada dvjema vodnim slivovima.[2]

KLIMATSKA OBILJEŽJA

Na prostoru Općine Kravarsko prevladavaju klimatski uvjeti karakteristični za zapadni dio Panonske nizine. Karakteristična klimatska obilježja ovog podneblja su izrazita godišnja doba, miješanje utjecaja euroazijskog kopna, Atlantika i Sredozemlja. U nekim pokazateljima klime, stoga dolazi do izražaja kontinentalnost, a u nekima maritimnost pri čemu niti jedno od ovih obilježja ne prevladava. Sukladno Köppenovoj klasifikaciji klime, prostor Općine Kravarsko pripada klimatskome području "Cfwbx" koje karakterizira umjereno topla kišna klima u kojoj nema suhog razdoblja tijekom godine i oborine su jednolično raspodjeljene tijekom čitave godine. Najsušni dio godine je tokom zime. U godišnjem hodu padalina izdvajaju se dva maksimuma, jedan je u proljeće u svibnju, a drugi ljeti u srpnju ili kolovozu. Između ova dva maksimuma je nešto suše razdoblje.

STANOVNIŠTVO

Prema službenome popisu stanovništva iz 2011 godine (www.dzs.hr) Općina Kravarsko imala je 1.987 stanovnika raspoređenih unutar deset naselja.

Tablica 2 Popis stanovnika Općine Kravarsko prema naseljima (www.dzs.hr)

IME NASELJA	BROJ STANOVNIKA
BARBARIĆI KRAVARSKI	202
ČAKANEC	68
DONJI HRUŠEVEC	332
GLADOVEC KRAVARSKI	199
GORNJI HRUŠEVEC	240
KRAVARSKO	557
NOVO BRDO	77
PODVORNICA	115
PUSTIKE	158
ŽITKOVČICA	39

Najviše stanovnika je nastanjeno u općinskome središtui Kravarsko – 557 stanovnika, a najmanje u naselju Žitkovčica, njih samo 39 (Slika 2).

Područje općine prostire se na površini od 58,06 km^2 odnosno 1,89 % ukupne površine Zagrebačke županije koja iznosi 3.060,35 km^2.

[2] Srateški razvojni program Općine Kravarsko

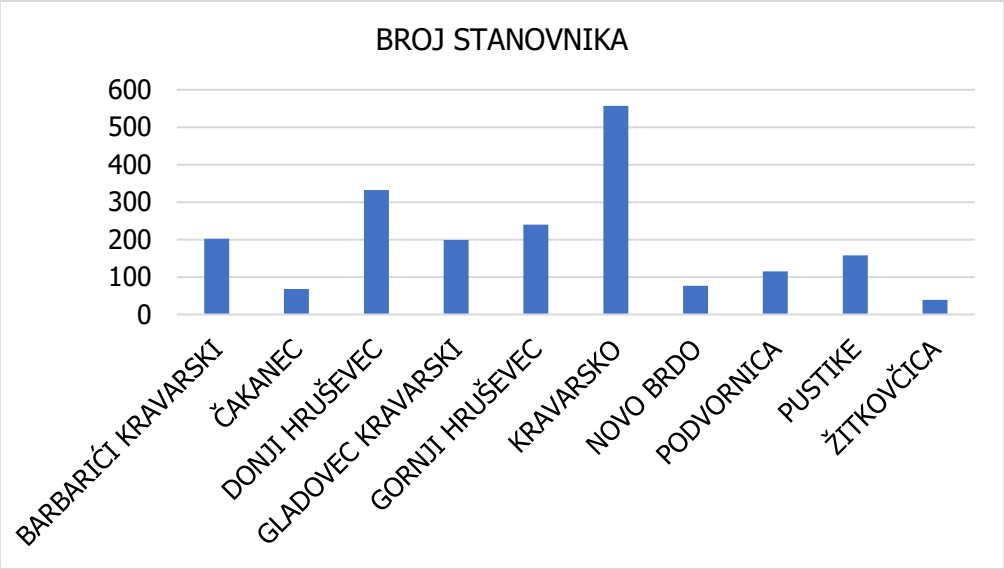

Slika 2 Broj stanovnika prema naseljima Općine Kravarsko (www.dzs.hr)

Strukturu prostora Općine Kravarsko čine:

- poljoprivredne površine – 24,34 km^2 ili 41,92 % od ukupne površine općine,
- šumske površine – 24,41 km^2 ili 42,04 % od ukupne površine općine ,
- vode – 0,00 km^2 ili 0,00 % od ukupne površine općine,
- izgrađena područja – 9,31 km^2 ili 16,06 % od ukupne površine općine i
- ostalo zemljište – 1,75 km^2 ili 3,01 % od ukupne površine općine .

GOSPODARSTVO

Prema podacima sa popisa stanovništva 2011. godine iz Općine Kravarsko je zaposleno ukupno 653 osoba od čega 397 muškaraca i 256 žena. Najznačajnije djelatnosti prema broju zaposlenih su:

- Trgovina na veliko i malo, popravak motornih vozila i motocikala – 111 zaposlenih
- Prerađivačka industrija – 89 zaposlenih
- Prijevoz i skladištenje – 88 zaposlenih
- Građevinarstvo – 64 zaposlenih
- Djelatnost zdravstvene zaštite i socijalne skrbi – 30 zaposlenih
- Javna uprava i obrana, obvezno socijalno osiguranje – 59 zaposlenih

Kao glavne gospodarske djelatnosti na području Općine Kravarsko ističu se:

- Trgovina,
- Prerađivačka industrija,
- Graditeljstvo,
- Poljoprivreda[3]

Na području Općine Kravarsko registrirana su 43 poslovna subjekta.[4]

[3] Strateški razvojni program Općine Kravarsko
[4] http://www1.biznet.hr/HgkWeb/do/searchresults/pager?pager.offset=30

2.2. ANALIZA POSTOJEĆEG STANJA U GOSPODARENJU OTPADOM

Za definiranje ciljeva u gospodarenju otpadom Općine Kravarsko potrebno je analizirati postojeće stanje sustava gospodarenja otpadom na području Općine Kravarsko. Općina Kravarsko svjesna je obveza koje proizlaze iz Zakona o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13 i 73/17) kao i ciljeva gospodarenja otpadom zadanih Planom gospodarenja otpadom RH (NN 03/17). Stoga će se novi Plan gospodarenja otpadom na području Općine Kravarsko, uskladiti s Planom gospodarenja otpadom Republike Hrvatske 2017.-2022. (NN 03/17) te će se sukladno članku 21. stavka Zakona (NN 94/13 i 73/17) ishoditi prethodna suglasnost upravnog tijela jedinice područne (regionalne) samouprave nadležnog za poslove zaštite okoliša.

Sustav prikupljanja otpada na području Općine Kravarsko dijeli se na:

- Sustav prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada iz kućanstva,
- Sustav prikupljanja papira i plastike,
- Sustav prikupljanja stakla, MET-ambalaže i tekstila na zelenim otocima i
- Sustav prikupljanja glomaznog otpada.

2.2.1. SUSTAV SAKUPLJANJA MIJEŠANOG KOMUNALNOG I BIORAZGRADIVOG KOMUNALNOG OTPADA IZ KUĆANSTVA

Miješani komunalni otpad, sukladno definiciji iz Zakona o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13 i 73/17) je otpad iz kućanstava i otpad iz trgovina, industrije i ustanova koji je po svojstvima i sastavu sličan otpadu iz kućanstva, a iz kojeg posebnim postupkom nisu izdvojeni pojedini materijali poput papira, stakla ili dr. te je u katalogu otpada označen kao 20 03 01.

Prikupljanje i odvoz miješanog komunalnog otpada obavlja se specijaliziranim vozilima, auto smećarima zatvorenog tipa, koji su također konstruirani tako da onemoguće rasipanje otpada te širenje mirisa. Prikupljanje i odvoz miješanog komunalnog otpada obavlja se svaki drugi tjedan, odnosno dva puta mjesečno.

Spremnici za prikupljanje miješanog komunalnog otpada u vlasništvu su koncesionara (Eko-flor Plus-a d.o.o.) i dodijeljeni su na korištenje pojedinim korisnicima bez naknade. Materijal od kojeg su napravljene posude je niskotlačni polietilen koji nije štetan za okoliš.

Miješani komunalni otpad iz kućanstva na području Općine Kravarsko skuplja se putem kanta zapremnina 120 L i 240 L te se odvozi dva puta mjesečno.

Biorazgradivi otpad se za sada ne izdvaja iz miješanog komunalnog otpada i ne prikuplja zasebno.

Slika 3 Kante za sakupljanje otpada (120 L i 240 L)

Jedinica lokalne samouprave ima obvezu (sukladno Zakonu o održivom gospodarenju otpadom NN 94/13 i 73/17) odvojenog prikupljanja papira, metala,stakla, plastike i tekstila te krupnog (glomaznog) komunalnog otpada kroz funkcioniranje jednog ili više reciklažnih dvorišta, odnosno mobilne jedinice na svom području sukladno stavcima 2., 3. i 4. članka 35 te kroz postavljanje odgovarajućeg broja i vrsta spremnika za odvojeno sakupljanje problematičnog otpada, otpadnog papira, metala, stakla, plastike i tekstila koji nisu obuhvaćeni sustavom gospodarenja posebnom kategorijom otpada na javnoj površini.

2.2.2. SUSTAV PRIKUPLJANJA PAPIRA I PLASTIKE

Sustav odovjenog prikupljana papira i plastike na području Općine Kravarsko uspostavljen je na kućnom pragu. Papir i plastika odvajaju se putem zasebnih vreća, koje osigurava koncesionar, tvrtka Eko-flor Plus d.o.o.

Odvojeno sakupljanje papira i plastike na području Općine Kravarsko sukladno Izvješću o provedbi plana gospodarenja otpadom za 2016. godinu (Glasnik Zagrebačke županije 13/13) obavlja je putem vreća na kućnom pragu jednom mjesečno. Zašto je važno odvojeno prikupljati papir i plastiku? Općenito, važno je jer se recikliranjem papira i plastike čuvaju šume, štedi energija, smanjuje onečišćenje vode i zraka te se štedi dragocjeni deponijski prostor.

2.2.3. SUSTAV PRIKUPLJANJA STAKLA, MET AMBALAŽE I TEKSTILA NA ZELENIM OTOCIMA

Na području Općine Kravarsko uspostavljen je sustav odvojenog prikupljanja stakla, MET-a i tekstila tako da su na pojedinim lokacijama postavljeni kontejneri -zeleni otoci. Odvoz vrši koncesionar Eko-Flor Plus d.o.o. prema potrebi tj. prema popunjenosti kontejnera.

U Općini Kravarsko postavljeno je šest kontejnera za staklo, tri spremnika za MET i tri spremnika za tekstil. Odvojeno prikupljanje stakla i staklene ambalaže omogućava uštedu prirodnih bogatstava i energije i prostora te se smanjuje onečišćenje vode, tla i zraka. Energija koja se uštedi recikliranjem jedne staklene boce dovoljna je da žarulja od 100 W gori 4 sata. Metalna ambalaža također se može reciklirati, a primjerice recikliranjem 1 t aluminija uštedi se 5 tona boksita i utroši se 20 puta manje energije.

Recikliranjem korištene odjeće, i ostalih tekstilnih proizvoda, osiguravamo izvor sirovina za proizvodnju novih proizvoda. Dakle iz odvojenog prikupljanja ovih kategorija otpada proizlaze brojne koristi za okoliš i društvo u globalu pa tako i za Općinu Kravarsko.

Slika 4 Primjer zelenog otoka

2.2.4. SUSTAV PRIKUPLJANJA GLOMAZNOG (KRUPNOG) OTPADA

Krupni glomazni komunalni otpad je predmet ili tvar koju zbog zapremnine i/ili mase nije prikladno prikupljati u sklopu usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada i određen je naputkom iz članka 29. stavka 11. Zakona (NN 94/13 i 73/17). Krupni glomazni otpad s područja Općine Kravarsko prikuplja tvrtka Eko-flor Plus d.o.o. Glomazni otpad se odvozi organizirano dva puta godišnje u proljeće i jesen. Tvrtka Eko-Flor Plus d.o.o. putem svojih internet stranica (www.eko-flor.hr) obaviještava građane o načinu, vremenu i mjestu prikupljanja krupnog (glomaznog) otpada.

2.2.5. ZBRINJAVANJE OTPADA

Na području Općine Kravarsko ne postoji službeno odlagalište komunalnog otpada. Prikupljanje komunalnog otpada s područja Općine Kravarsko obavlja tvrtka Eko-Flor Plus d.o.o. kojom je Općina sklopila koncesijski ugovor. Navedena tvrtka, prikupljeni miješani komunalni otpad odvozi i zbrinjava izvan područja Općine Kravarsko, na način da ista ima sklopljene ugovore za odlaganje otpada s tvrtkama koje upravljaju odlagalištima otpada.

2.3. OCJENA STANJA I POTREBA U GOSPODARENJU OTPADOM OPĆINE KRAVARSKO

U Tablica 3 dan je pregled obveza proizašlih i utvđenih Zakonom o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13 i 73/17) te status usklađenja Općine Kravarsko s navedenim zakonskim obvezama.

Tablica 3 Ocjena stanja u gospodarenju otpadom na području Općine Kravarsko sukladno obvezama proizašlim iz Zakona (NN 94/13 i 73/17)

OBVEZE OPĆINE KRAVARSKO TEMELJEM ZAKONA O ODRŽIVOM GOSPODARENJU OTPADOM (NN 94/13 i 73/17)		
OBVEZA OPĆINE KRAVARSKO	**SUKLADNO ZAKONU O ODRŽIVOM GOSPODARENJU OTPADOM**	**STATUS PROVEDBE/USKLAĐENJA**
IZRADA PLANA GOSPODARENJA OTPADOM JLS **DOSTAVA IZVJEŠĆA O PROVEDBI PLANA GOSPODARENJA OTPADOM REPUBLIKE HRVATSKE JEDINICI REGIONALNE SAMOUPRAVE DO 31.3. TEKUĆE GODINE ZA PRETHODNU KALENDARSKU GODINU** **OBJAVA IZVJEŠĆA O PROVEDBI PLANA GOSPODARENJA OTPADOM REPUBLIKE HRVATSKE U SLUŽBENOM GLASILU**	Članak 20 JLS dostavlja godišnje izvješće o provedbi Plana gospodarenja otpadom jedinici područne (regionalne) samouprave do 31. ožujka tekuće godine za prethodnu kalendarsku godinu i objavljuje ga u svome službenom glasilu.	Općina Kravarsko redovito izrađuje Izvješća o provedbi Plana gospodarenja otpadom jedinici područne samouprave i objavljuje je ga u Glasniku Zagrebačke županije. Općina Kravarsko će i dalje redovno nastaviti s izradom Izvješća o provedbi Plana gospodarenja otpadom.
IZRADA NACRTA PLANA GOSPODARENJA OTPADOM OPĆINE KRAVARSKO	Članak 21. propisuje sadržaj Plana gospodarenja otpadom JLS.	Plan gospodarenja otpadom Općine Kravarsko za razdoblje od 2008. do 2016. godine objavljen je u ,,Glasniku Zagrebačke županije" broj 24/08. U 2016. godini izrađen je prijedlog Plana gospodarenja otpadom za razdoblje od 2016.-2022. godine, ali zbog toga što nacionalni Plan gospodarenja otpadom tijekom 2016. godine nije usvojen, na snazi je ostao postojeći Plan. Novi Plan gospodarenja otpadom Općine Kravarsko uskladit će se s Planom gospodarenja otpadom RH (NN 03/17) i bit će izrađen u skladu s člankom 21. Zakona (NN 94/13 i 73/17).
OBJAVA NACRTA PLANA GOSPODARENJA OTPADOM OPĆINE KRAVARSKO(JAVNI UVID)	Članak 22. 1.Nacrt Plana i nacrt plana gospodarenja otpadom JLS i Grada Zagreba objavljuje se radi pribavljanja mišljenja, prijedloga i primjedbi javnosti. 2.Posredstvom medija Ministarstvo, odnosno JLS i Grada Zagreb izvješćuju javnost o kojem na kojem je nacrt Plana i nacrt plana gospodarenja otpadom JLS i Grada Zagreba dostupan te načinu i vremena iznošenja mišljenja, prijedloga i primjedbi.	Po izradi Plana gospodarenja otpadom isti će se objaviti na mrežnim stranicama Općine Kravarsko kako bi se mišljenja, prijedlozi i primjedbe mogli pravovremeno dati.

OBVEZE OPĆINE KRAVARSKO TEMELJEM ZAKONA O ODRŽIVOM GOSPODARENJU OTPADOM (NN 94/13 i 73/17)		
OBVEZA OPĆINE KRAVARSKO	**SUKLADNO ZAKONU O ODRŽIVOM GOSPODARENJU OTPADOM**	**STATUS PROVEDBE/USKLAĐENJA**
IZRADA PRIJEDLOGA PLANA GOSPODARENJA OTPADOM OPĆINE I ISHOĐENJE SUGLASNOSTI UPRAVNOG TIJELA JEDINICE REGIONALNE SAMOUPRAVE	Članak 21. 2. stavak: JLS i Grad Zagreb dužan je za prijedlog plana gospodarenja otpadom iz stavka 1. ovoga članka ishoditi prethodnu suglasnost upravnog tijela jedinice područne (regionalne) samouprave nadležnog za poslove zaštite okoliša (u daljnjem tekstu: nadležnog upravnog tijela), odnosno Ministarstva za prijedlog plana gospodarenja otpadom Grada Zagreba. 3.stavak: Nadležno upravno tijelo, odnosno Ministarstvo izdaje prethodnu suglasnost ako utvrdi da je prijedlog Plana gospodarenja otpadom JLS, odnosno Grada Zagreba usklađen s odredbama ovog Zakona, propisa donesenih na temelju ovog Zakona i Plana.	Po obavljenom javnom uvidu, Općina Kravarsko će Plan gospodarenja otpadom dostaviti Jedinici regionalne samouprave na prethodnu suglasnost.
DONOŠENJE PLANA GOSPODARENJA OTPADOM OPĆINE KRAVARSKO	Članak 21 4.stavak: Plan gospodarenja otpadom JLS, odnosno Grada Zagreba donosi predstavničko tijelo JLS, odnosno Grada Zagreba i o tome obavještava Agenciju. 5.stavak: Plan gospodarenja otpadom JLS, odnosno Grada Zagreba donosi se za razdoblje od šest godina, a njegove izmjene i dopune po potrebi.	Po dobivanju suglasnosti, Općina Kravarsko usvojit će Plan gospodarenja otpadom na nivou predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave i o tome će obavijestiti Agenciju za zaštitu okoliša. Plan će se donijeti za razdoblje od šest godina, a njegove izmjene i dopune po potrebi.
OBJAVA PLANA GOSPODARENJA OTPADOM U SLUŽBENOM GLASILU	Članak 21. 6.stavak: Plan gospodarenja otpadom jedinice lokalne samouprave, odnosno Grada Zagreba objavljuje se u službenom glasilu jedinice lokalne samouprave, odnosno Grada Zagreba.	Nakon donošenja Plana gospodarenja otpadom Općine Kravarsko, isti će biti objavljen u službenome glasilu jedinice lokalne samouprave.

OBVEZE OPĆINE KRAVARSKO TEMELJEM ZAKONA O ODRŽIVOM GOSPODARENJU OTPADOM (NN 94/13 i 73/17)		
OBVEZA OPĆINE KRAVARSKO	**SUKLADNO ZAKONU O ODRŽIVOM GOSPODARENJU OTPADOM**	**STATUS PROVEDBE/USKLAĐENJA**
OSIGURANJE JAVNE USLUGE PRIKUPLJANJA MIJEŠANOG KOMUNALNOG OTPADA I BIORAZGRADIVOG KOMUNALNOG OTPADA	Članak 28. Jedinica lokalne samouprave dužna je na svom području osigurati: Javnu uslugu prikupljanja miješanog komunalnog otpada, i biorazgradivog komunalnog otpada. Članak 30. Javna usluga prikupljanja miješanog komunalnog otpada i prikupljanja biorazgradivog komunalnog otpada podrazumijeva prikupljanje tog otpada na određenom području pružanja usluge putem spremnika od pojedinih korisnika i prijevoz tog otpada do ovlaštene osobe za obradu tog otpada.	Općina Kravarsko osigurala je javnu uslugu prikupljanja miješanog komunalnog otpada na cijelom području Općine. Javna usluga odvojenog prikupljanja biorazgradivog komunalnog otpada za sada nije uspostavljena na području Općine Kravarsko.
DONOŠENJE ODLUKE O NAČINU PRUŽANJA JAVNE USLUGE PRIKUPLJANJA MIJEŠANOG KOMUNALNOG OTPADA I BIORAZGRADIVOG KOMUNALNOG OTPADA	Članak 30. 7. stavak: Predstavničko tijelo JLS donosi odluku o načinu pružanja javnih usluga iz stavka 1 ovog članka koji sadrži: kriterij obračuna količine otpada, standardne veličine i druga bitna svojstva spremnika za sakupljanje otpada, najmanju učestalost odvoza prema područjima, obračunska razdoblja kroz kalendarsku godinu, područje pružanja javne usluge iz stavka 1. ovoga članka, odredbe propisane uredbom iz čl. 29. st.10. ovoga Zakona i opće uvjete ugovora s korisnicima.	Općina Kravarsko u zakonskim rokovima donijeti će Odluku o načinu pružanja javne usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada.
DOSTAVA ODLUKE O NAČINU PRUŽANJA JAVNE USLUGE PRIKUPLJANJA MIJEŠANOG KOMUNALNOG OTPADA I BIORAZGRADIVOG KOMUNALNOG OTPADA MINISTARSTVU ZAŠTITE OKOLIŠA I ENERGETIKE i OBJAVA ODLUKE O NAČINU PRUŽANJA JAVNE USLUGE PRIKUPLJANJA MIJEŠANOG KOMUNALNOG OTPADA I BIORAZGRADIVOG KOMUNALNOG OTPADA U SLUŽBENOM GLASILU I NA MREŽNIM STRANICAMA JEDINICE LOKALNE SAMOUPRAVE	Članak 30. 8. stavak: Po donošenju odluke iz stavka 7. predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave dužno je istu bez odlaganja dostaviti Ministarstvu zaštite okoliša i energetike i objaviti u službenom glasilu i na mrežnim stranicama jedinice lokalne samouprave.	Po donošenju odluke o načinu pružanja javne usluge prikupljanja miješanog i biorazgradivog komunalnog otpada Općina Kravarsko će istu objaviti u službenome glasilu i na svojim mrežnim stranicama.

OBVEZE OPĆINE KRAVARSKO TEMELJEM ZAKONA O ODRŽIVOM GOSPODARENJU OTPADOM (NN 94/13 i 73/17)		
OBVEZA OPĆINE KRAVARSKO	**SUKLADNO ZAKONU O ODRŽIVOM GOSPODARENJU OTPADOM**	**STATUS PROVEDBE/USKLAĐENJA**
OSIGURANJE ODVOJENOG PRIKUPLJANJA OTPADNOG PAPIRA, PLASTIKE, STAKLA, METALA I TEKSTILA TE KRUPNOG (GLOMAZNOG) KOMUNALNOG OTPADA	Članak 28. Stavak 1. Jedinica lokalne samouprave dužna je na svom području osigurati: 2. odvojeno prikupljanje otpadnog papira, metala, stakla, plastike i tekstila te krupnog (glomaznog) komunalnog otpada.	Na području Općine Kravarsko trenutno se provodi odvojeno sakupljanje metala i tekstila, papira, plastike i stakla te krupnog glomaznog otpada. Ove aktivnosti će se nastaviti i u narednom Planskom razdoblju.
OSIGURANJE ODVOJENOG PRIKUPLJANJA OTPADNOG PAPIRA, PLASTIKE, STAKLA, METALA I TEKSTILA TE KRUPNOG (GLOMAZNOG) KOMUNALNOG OTPADA	Članak 35. Stavak 1. JLS izvršava obvezu odvojenog prikupljanja problematičnog otpada, otpadnog papira, metala, stakla, plastike i tekstila te krupnog (glomaznog) komunalnog otpada na način da osigura: 1. funkcioniranje jednog ili više reciklažnih dvorišta, odnosno mobilne jedinice na svom području - sukladno čl. 35. st. 2., jedinica lokalne samouprave koja ima 1.500 stanovnika ili manje dužna je osigurati funkcioniranje reciklažnog dvorišta na svom području posredstvom mobilne jedinice. 2. Postavljanje odgovarajućeg broja i vrsta spremnika za odvojeno sakupljanje problematičnog otpada, otpadnog papira, metala, stakla, plastike i tekstila, koji nisu obuhvaćeni sustavom gospodarenja posebnom kategorijom otpada, na javnoj površini. 3. Obavještavanje kućanstava o lokaciji i izmjeni lokacije reciklažnog dvorišta, mobilnog reciklažnog dvorišta i spremnika za odvojeno sakupljanje problematičnog otpada, otpadnog papira, metala, stakla, plastike i tekstila. 4. Uslugu prijevoza krupnog (glomaznog) komunalnog otpada na zahtjev korisnika usluge.	Općina Kravarsko nema uspostavljeno reciklažno dvorište kao ni mobilno reciklažno dvorište. U prostornome planu Općine Kravarsko (Glasnik Zagrebačke županije 7/06, 11/06, 12/11, 3/17 i 7/17) definirana je lokacija reciklažnog dvorišta. Općina Kravarsko osigurava odvojeno prikupljanje otpadnog papira, plastike, stakla, metala, tekstila te krupnog i glomaznog otpada na javnoj površini kroz uspostavljene spremnike i vrećice za odvojeno prikupljanje otpada. Također, odvoz krupnog (glomaznog) otpada vrši se dva puta godišnje u proljeće i jesen.

OBVEZE OPĆINE KRAVARSKO TEMELJEM ZAKONA O ODRŽIVOM GOSPODARENJU OTPADOM (NN 94/13 i 73/17)		
OBVEZA OPĆINE KRAVARSKO	**SUKLADNO ZAKONU O ODRŽIVOM GOSPODARENJU OTPADOM**	**STATUS PROVEDBE/USKLAĐENJA**
OSIGURANJE SPRJEČAVANJA ODBACIVANJA OTPADA NA NAČIN SUPROTAN ZAKONU TE UKLANJANJE TAKO ODBAČENOG OTPADA	Članak 28. Jedinica lokalne samouprave dužna je na svom području osigurati: Sprječavanje odbacivanja otpada na način suprotan Zakonu te uklanjanje tako odbačenog otpada.	Općina Kravarsko osigurat će sprječavanje odbacivanja otpada na način suprotan Zakonu te će pristupiti uklanjanju tako odbačenog otpada.
USPOSTAVA KOMUNALNOG REDARSTVA **USPOSTAVA SUSTAVA ZA ZAPRIMANJE OBAVIJESTI O NEPROPISNO ODBAČENOM OTPADU** **USPOSTAVA SUSTAVA EVIDENTIRANJA LOKACIJA ODBAČENOG OTPADA**	Članak 36. stavak 1. Provedbu obveze iz čl. 28 st. točke 3. osigurava osoba koja obavlja poslove službe nadležne za komunalni red jedinice lokalne samouprave (komunalni redar): 1. mjerama za sprječavanje nepropisnog odbacivanja otpada i 2. mjerama za uklanjanje otpada odbačenog u okoliš.	U Općini Kravarsko provodit će se mjere za sprječavanje nepropisnog odbacivanja otpada u okoliš te ako se pojave lokacije nepropisno odloženog otpada pristupit će se mjerama za uklanjanje istog.
PROVOĐENJE REDOVITOG GODIŠNJEG NADZORA PODRUČJA JEDINICE LOKALNE SAMOUPRAVE RADI UTVRĐIVANJA POSTOJANJA ODBAČENOG OTPADA, A POSEBNO LOKACIJA NA KOJIMA JE U PRETHODNE DVIJE GODINE EVIDENTIRANO POSTOJANJE ODBAČENOG OTPADA i **UKLANJANJE OTPADA ODBAČENOG U OKOLIŠ (SANACIJA DIVLJIH ODLAGALIŠTA OTPADA)**	Članak 36. stavak 2. Mjere iz stavka 1. točke 1. ovoga članka uključuju: 1. Uspostavu sustava za zaprimanje obavijesti o nepropisno odbačenom otpadu , 2. Uspostavu sustava evidentiranja lokacija odbačenog otpada , 3. Provedbu redovitog godišnjeg nadzora područja jedinice lokalne samouprave radi utvrđivanja postojanja odbačenog otpada, a posebno lokacija na kojima je u protekle dvije godine evidentirano postojanje odbačenog otpada, 4. Druge mjere sukladno odluci predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave iz stavka 13. ovoga članka.	Na mrežnim stranicama Općine Kravarsko stoji obavijest o mogućnosti prijave nepropisno odbačenog otpada, dojavom na br. tel. 01 6237 022 ili e-mail: opcina@kravarsko.hr.

OBVEZE OPĆINE KRAVARSKO TEMELJEM ZAKONA O ODRŽIVOM GOSPODARENJU OTPADOM (NN 94/13 i 73/17)		
OBVEZA OPĆINE KRAVARSKO	**SUKLADNO ZAKONU O ODRŽIVOM GOSPODARENJU OTPADOM**	**STATUS PROVEDBE/USKLAĐENJA**
OSIGURANJE PROVOĐENJA IZOBRAZNO-INFORMATIVNIH AKTIVNOSTI NA SVOM PODRUČJU	Članak 28. stavak 1. Jedinica lokalne samouprave dužna je na svom području osigurati: 6. Provođenje izobrazno-informativnih aktivnosti Članak 39. stavak 1. Jedinica lokalne samouprave dužna je o svom trošku, na odgovarajući način osigurati godišnje provedbu izobrazno-informativnih aktivnosti u vezi gospodarenja otpadom na svojem području, a osobito javne tribine, informativne publikacije o gospodarenju otpadom i objavu specijaliziranih priloga u medijima kao što su televizija i radio. Jedinica lokalne samouprave dužna je u sklopu mrežne stranice uspostaviti i ažurno održavati mrežne stranice s informacijama o gospodarenju otpadom na svojem području.	Općina Kravarsko u budućem Planskom razdoblju osigurat će provedbu izobrazno-informativnih aktivnosti na svome području.
USPOSTAVLJANJE I AŽURNO ODRŽAVANJE MREŽNE STRANICE S INFORMACIJAMA O GOSPODARENJU OTPADOM NA SVOM PODRUČJU	Članak 39. (2) Jedinica lokalne samouprave dužna je u sklopu mrežne stranice uspostaviti i ažurno održavati mrežne stranice s informacijama o gospodarenju otpadom na svojem području. (3) Prioritetno područje izobrazno-informativnih aktivnosti gospodarenja otpadom i sadržaj obveznih informacija na godišnjoj razini u svezi gospodarenja otpadom propisuje ministar naputkom. (4) Obvezne informacije koje se objavljuju na mrežnoj stranici jedinice lokalne samouprave propisane su pravilnikom iz čl. 137. st.8. ovoga Zakona.	Općina Kravarsko putem svoje web stranice informira stanovnike o načinu prikupljanja i rasporedu odvoza svih vrsta otpada.
OSIGURANJE MOGUĆNOSTI PROVEDBE AKCIJA PRIKUPLJANJA OTPADA	Članak 28. stavak 1. Jedinica lokalne samouprave dužna je na svom području osigurati: 7. Mogućnost provedbe akcija prikupljanja otpada.	Općina Kravarsko osigurat će provedbu akcija prikupljanja otpada na svome području.

OBVEZE OPĆINE KRAVARSKO TEMELJEM ZAKONA O ODRŽIVOM GOSPODARENJU OTPADOM (NN 94/13 i 73/17)		
OBVEZA OPĆINE KRAVARSKO	**SUKLADNO ZAKONU O ODRŽIVOM GOSPODARENJU OTPADOM**	**STATUS PROVEDBE/USKLAĐENJA**
SUDJELOVANJE U SUSTAVIMA SAKUPLJANJA POSEBNIH KATEGORIJA OTPADA SUKLADNO PROPISU KOJIM SE UREĐUJE GOSPODARENJE POSEBNOM KATEGORIJOM OTPADA	Pravilnik o građevnom otpadu i otpadu koji sadrži azbest (NN 69/16) Članak 27. stavak 1. Jedinica lokalne samouprave dužna je, sukladno Zakonu, sudjelovati u sustavu sakupljanja građevnog i azbestnog otpada. stavak 2. Jedinica lokalne samouprave dužna je na svom području u prostornim planovima odrediti dostatan broj lokacija odnosno najmanje jednu odgovarajuću zonu u kojoj se može izgraditi reciklažno dvorište za građevni otpad te obavljati djelatnosti sakupljanja, oporabe i zbrinjavanja građevnog otpada sukladno Zakonu.	Općina Kravarsko nema predviđenu lokaciju za reciklažno dvorište za građevni otpad. Međutim, male količine građevnog otpada mogu se odlagati u sklopu reciklažnog dvorišta sukladno Pravilniku o gospodarenju otpadom, Dodatku III (NN 23/14, 51/14, 121/15, 132/15).
PLAĆANJE POTICAJNE NAKNADE ZA SMANJENJE KOLIČINE MIJEŠANOG KOMUNALNOG OTPADA	Članak 29. stavak 1. Poticajna naknada za smanjenje količine miješanog komunalnog otpada je mjera kojom se potiče jedinica lokalne samouprave da, u okviru svojih ovlasti, provede mjere radi smanjenja količine miješanog komunalnog otpada koji nastaje na području te jedinice lokalne samouprave. stavak 2. Jedinica lokalne samouprave je obveznik plaćanja naknade iz stavka 1. ovoga članka.	Općina Kravarsko dužna je plaćati navedenu naknadu Fondu za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost, kada bude u primjeni, ako se na području Općine Kravarsko prikupi miješanog komunalnog otpada iznad propisane količine.

2.4. OSTVARIVANJE CILJEVA

Sustav odvojenog prikupljanja otpada na području Općine Kravarsko je zadovoljavajući kako je stanovnicima Općine Kravarsko omogućeno odvojeno prikupljanje papira, plastike, tekstila, metala, stakla te glomaznog (krupnog) otpada. Međutim odvojeno sakupljanje biorazgradivog komunalnog otpada u Općini Kravarsko se ne provodi stoga je sustav odvojenog sakupljanja biorazgradivog otpada potrebno unaprijediti odnosno potrebno je opremiti domaćinstva kućnim komposterima.

Također, edukacija stanovništva o potrebi odvojenog prikupljanja otpada se ne provodi no s obzirom na to da se otpad odvojeno prikuplja može se zaključiti da je na području Općine Kravarsko svijest o odvojenom prikupljanju otpada visoka. Također, iako na području Općine nema uspostavljenog reciklažnog dvorišta, sukladno odredbama ovog plana i podacima dobivenim od Općine navedeno je kako je u sklopu prostornog plana predviđena i definirana lokacija za izgradnju i opremanje reciklažnog dvorišta.

2.5. ANALIZA POTREBA U SUSTAVU GOSPODARENJA OTPADOM OPĆINE KRAVARSKO

Na temelju analize postojećeg stanja u sustavu gospodarenja otpadom Općine Kravarsko moguće je definirati elemente potrebne za nadogradnju i unaprjeđenje sustava.

Općenito glavni ciljevi za unaprjeđenje sustava gospodarenja komunalnim otpadom na području Općine Kravarsko su:

- Nadogradnja/poboljšanje sustava zelenih otoka,
- Uspostava reciklažnog dvorišta,
- Nadogradnja elemenata za prikupljanje otpada iz kućanstva (posude za odvojeno prikupljanje otpada),
- Odvojeno prikupljanje biorazgradivog otpada iz komunalnog otpada,
- Sanacija lokacija onečišćenih otpadom,
- Kontinuirana provedba izobrazno-informativnih aktivnosti i
- Unaprjeđenje nadzora nad gospodarenjem otpadom.

2.5.1. NADOGRADNJA POBOLJŠANJE SUSTAVA ZELENIH OTOKA

Na području Općine Kravarsko postoji sustav odvojenog prikupljanja otpada putem zelenih otoka. Postavljeno je šest kontejnera za staklo, tri spremnika za MET i tri spremnika za tekstil.

Raspored dodatnih zelenih otoka odredit će se s obzirom na gustoću pojedinog područja Općine te raspoloživosti javnih površina.

2.5.2. USPOSTAVA RECIKLAŽNOG DVORIŠTA

Reciklažno dvorište je nadzirani ograđeni prostor namijenjen odvojenom prikupljanju i privremenom skladištenju manjih količina posebnih vrsta otpada. Prema Zakonu o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13 i 73/17), članak 35. JLS izvršava obvezu odvojenog prikupljanja problematičnog otpada, otpadnog papira, metala, stakla, plastike i tekstila te krupnog glomaznog komunalnog otpada tako da osigura funkcioniranje jednog ili više reciklažnih dvorišta, odnosno mobilne jedinice na svom području sukladno stavcima 2.,3.,4. ovog članka. Također, JLS 2. koja ima više od 1.500 stanovnika dužna je osigurati funkcioniranje najmanje jednog reciklažnog dvorišta i još po jedno na svakih 25.000 stanovnika na svojem području. Općina Kravarsko dužna je uspostaviti jedno reciklažno dvorište na svome području.

Prema članku 10. Prostorni razmještaj reciklažnih dvorišta Uredbe o gospodarenju komunalnim otpadom (NN 50/17): Uvjeti prostornog razmještaja reciklažnih dvorišta i lokacija rada mobilnih reciklažnih dvorišta u svrhu ispunjenja kriterija pristupačnog korištenja su: reciklažno dvorište i mobilno reciklažno dvorište mora se nalaziti unutar područja jedinice lokalne samouprave za koje je uspostavljeno i mobilno reciklažno dvorište mora se nalaziti na javnoj površini ili na površini dostupnoj s javne površine u naselju. Općina Kravarsko ima u vidu lokaciju koju predviđa za izgradnju reciklažnog dvorišta sukladno važećem prostornome planu (Glasnik Zagrebačke županije 7/06, 11/06, 12/11, 3/17 i 7/17).

2.5.3. NADOGRADNJA ELEMENATA ZA PRIKUPLJANJE OTPADA IZ KUĆANSTVA

Na području Općine Kravarsko uspostavom sustava prikupljanja otpada iz kućanstva pomoću posuda ili vreća za odvojeno prikupljanje korisnih frakcija otpada iz kućanstva, znatno bi se unaprijedila mogućnost za adekvatno tretiranje otpada na području Općine Kravarsko. Navedeni sustav omogućuje olakšano odvajanje najzastupljenijih vrsta otpada na samom mjestu nastanka, tj. kućanstvima i pogodan je za primjenu prvenstveno u sredinama manje gustoće naseljenosti. U svakom kućanstvu postoji jedna posuda za ostali otpad te po jedna vreća za odvojeno prikupljanje papira i plastike. Kako bi se unaprijedio sustav odvojenog prikupljanja otpada potrebno je građanima omogućiti odvajanje istog putem zasebnih posuda za staklo, metal i limenke.

2.5.4. ODVOJENO PRIKUPLJANJE BIOOTPADA IZ KOMUNALNOG OTPADA

Javna usluga prikupljanja biorazgradivog komunalnog otpada podrazumijeva prikupljanje tog otpada na određenom području pružanja usluge putem spremnika od pojedinih korisnika i prijevoz tog otpada do ovlaštene osobe za obradu tog otpada. Ova usluga smatra se uslugom od općeg interesa. Predlaže se uvođenje kompostera korisnicima na području Općine Kravarsko čime bi se dodatno smanjila količina biorazgradivog otpada koji se odlaže na odlagališta te općenito ukupna količina otpada koja se odlaže.

2.5.5. SANACIJA LOKACIJA ONEČIŠĆENIH OTPADOM

Nelegalno zbrinjavanje otpada znači odlaganje otpada na javne površine ili privatne površine bez potrebnih zakonom propisanih uvjeta i dozvola. Uzroci nastajanja ovakvih odlagališta su nemar lokalnog stanovništva te neosviještenost o posljedicama neadekvatnog zbrinjavanja otpada, nedovoljna informiranost itd. Sanacija lokacija onečišćenih otpadom uključuje uklanjanje otpada odbačenog u okoliš te sprječavanje ponovnog odbacivanja otpada na istim lokacijama. Na području Općine Kravarsko evidentirana je jedna lokacija tzv. divljeg odlagališta koja će se prioritetno sanirati.

2.5.6. KONTINUIRANA PROVEDBA IZOBRAZNO-INFORMATIVNIH AKTIVNOSTI

U svrhu ostvarivanja cilja 5. Kontinuirano provoditi izobrazno-informativne aktivnosti potrebno je provesti mjere s naglaskom na sprječavanje nastanka otpada, povećanja odvojenog prikupljanja otpada i ponovne uporabe, te sprječavanje odlaganja problematičnog otpada u miješani komunalni otpad. Za uspostavu održivog gospodarenja otpadom na području Općine sukladno Planu gospodarenja otpadom Republike Hrvatske za razdoblje 2017. - 2022. godine (NN 03/17) potrebno je uložiti značajne napore u edukaciju stanovnika Općine, ali i svih ostalih sudionika u gospodarenju otpadom. Bez provedbe kvalitetnih izobrazno-informativnih programa neće biti moguće dostići ciljeve u gospodarenju otpadom koji su propisani do 2022. godine.

2.5.7. UNAPRJEĐENJE NADZORA NAD GOSPODARENJEM OTPADOM

Kako bi se unaprijedio nadzor nad gospodarenjem otpadom potrebno je educirati sve sudionike uključene u nadzor gospodarenja otpadom kao što su primjerice djelatnici komunalnog redarstva Jedinice lokalne samouprave.

3. PODACI O VRSTAMA I KOLIČINAMA PROIZVEDENOG OTPADA, ODVOJENO SAKUPLJENOG OTPADA, ODLAGANJU KOMUNALNOG I BIORAZGRADIVOG OTPADA TE OSTVARIVANJU CILJEVA

Jasan uvid u postojeće stanje gospodarenja otpadom JLS, odnosno u količine i sastav otpada, potreban je kako bi se iznašlo najbolje rješenje za uspostavu cjelovitog sustava gospodarenja otpadom.

SASTAV KOMUNALNOG OTPADA

Sastav komunalnog otpada ovisi o sredini u kojoj otpad nastaje, odnosno ovisi o standardu stanovništva, tipu naselja, gospodarskoj razvijenosti, nivou komunalne higijene i slično.

Cjeloviti podaci o sastavu komunalnog otpada na razini Zagrebačke županije ne postoje pa tako ni za Općinu Kravarsko.

Otpad koji se stvara na nekom razmatranom području, uglavnom je različit od onog koji bi se dobio sortiranjem otpada na odlagalištu prije odlaganja s obzirom da se dio otpada u seoskim domaćinstvima koristi ili spaljuje. Na području Općine Kravarsko nije provedeno sortiranje otpada, odnosno utvrđivanje njegova sastava. Prikazan je pretpostavljeni sastav otpada dobiven na osnovu iskustvenih podataka o sastavu miješanog komunalnog otpada ovisno o provedenim ispitivanjima otpada pojedinih JLS te podataka o izdvojeno sakupljenim količinama pojedinih vrsta komunalnog otpada (papir, staklo, drvo, plastika,..) koji je preuzet iz Plana gospodarenja otpadom RH za razdoblje od 2017. do 2022. godine (NN 03/2017)

Tablica 4 Procijenjeni sastav komunalnog otpada u Republici Hrvatskoj u 2015. godini (Izvor: www.azo.hr)

Sastavnica	Količina (%/kg)
Metal	2,1
Drvo	1,0
Tekstil/odjeća	3,7
Papir i karton	23,2
Staklo	3,7
Plastika	22,9
Guma	0,2
Koža/kosti	0,5
Kuhinjski otpad	30,9
Vrtni otpad	5,7
Ostali otpad (zemlja, prašina, pijesak, nedefinirano)	6,3
Ukupno	**100**

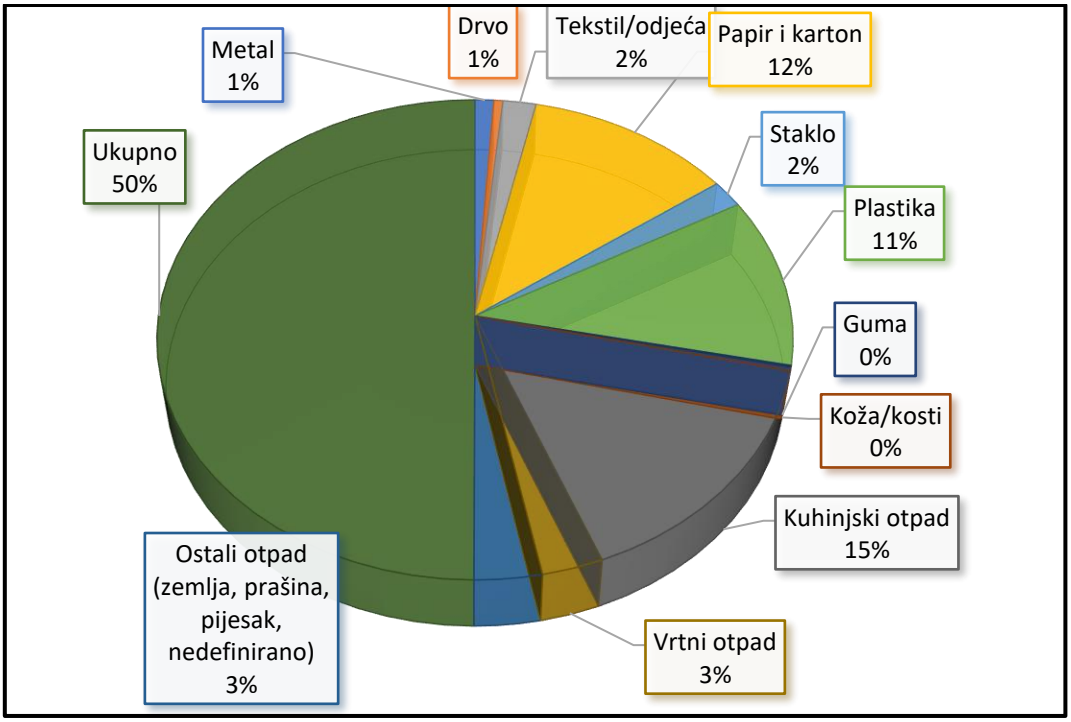

Slika 5 Procijenjeni sastav komunalnog otpada u RH (Plan gospodarenja otpadom RH za razdbolje od 2017. do 2022. godine, NN 03/17)

OSNOVNA FIZIKALNA SVOJSTVA KOMUNALNOG OTPADA

Budući da ne postoje podaci vezani uz fizikalno-kemijske pokazatelje krutog komunalnog otpada, isti se daju u okviru predmetne dokumentacije na razini literaturnih podataka, a svojstveni su za pojedine sastavne komponente proizvedenog komunalnog otpada. U prikazanim tablicama dani su relevantni fizikalno-kemijski pokazatelji za pojedine sastavne komponente komunalnog otpada.

Tablica 5 Sadržaj vlage po pojedinim komponentama otpada

KOMPONENTA	SADRŽAJ VLAGE (%)	TIPIČNI SADRŽAJ VLAGE
OSTACI HRANE	50-80	70
PAPIR	4-10	6
KARTON	4-8	5
PLASTIKA	1-4	2
TEKSTIL	6-15	10
GUMA	1-4	2
KOŽA	8-12	10
ZELENI OTPAD	30-80	60
DRVO	15-40	20
ORGANSKI OTPAD	10-60	25
STAKLO	1-4	2
LIMENKE	2-4	3
NE-ŽELJEZNI METALI	2-4	2
ŽELJEZNI METALI	2-6	3
GRAĐEVNI OTPAD	6-12	8

Tablica 6 Morfološki oblik pojedinih komponentni otpada

KOMPONENTA	PODRUČJE VELIČINE (mm)	TIPIČNA VELIČINA (mm)
HRANA	0-200	100
PAPIR	100-500	350
KARTON	100-500	350
PLASTIKA	0-400	200
STAKLO	0-200	100
METALI	0-200	100
TEKSTIL	0-300	150
PRAŠINA, PEPEO	0-100	25

Tablica 7 Gustoća pojedinih komponenti otpada

KOMPONENTA	GUSTOĆA (kg/m^3)	TIPIČNA GUSTOĆA (kg/m^3)
OSTACI HRANE	120-480	290
PAPIR	30-130	85
KARTON	30-80	50
PLASTIKA	30-130	65
TEKSTIL	30-100	65
GUMA	90-200	130
KOŽA	90-260	160
ZELENI OTPAD	60-225	105
DRVO	120-320	240
ORGANSKI OTPAD	90-360	240
STAKLO	160-480	195
LIMENKE	45-160	90
NE-ŽELJEZNI METALI	60-240	160
ŽELJEZNI METALI	120-1.200	320
PEPEO, CIGLA	320-960	480

3.1. PODACI O SVEUKUPNO PREUZETIM KOLIČINAMA OTPADA NA PODRUČJU OPĆINE KRAVARSKO

Količine ukupno prikupljenih količina komunalnog otpada prikazane su u Tablici 8. U 2013. godini sveukupno je preuzeto 261,93 t otpada što je manje za oko 22% u odnosu na 2016. godinu kada su zabilježene najveće prikupljene količine preuzetog otpada i iznosile su 319,84 t.

Na području Općine Kravarsko uočljiv je trend porasta sveukupno preuzetih količina otpada (Slika 5) u promatranome razdoblju (Slika 6).

Tablica 8 Količine sakupljenog komunalnog otpada (Izvor: www.azo.hr i Općina Kravarsko)

OPĆINA KRAVARSKO	2013.	2014.	2015.	2016.
Sveukupno preuzeto otpada (t)	261,93	276,24	303,58	319,84

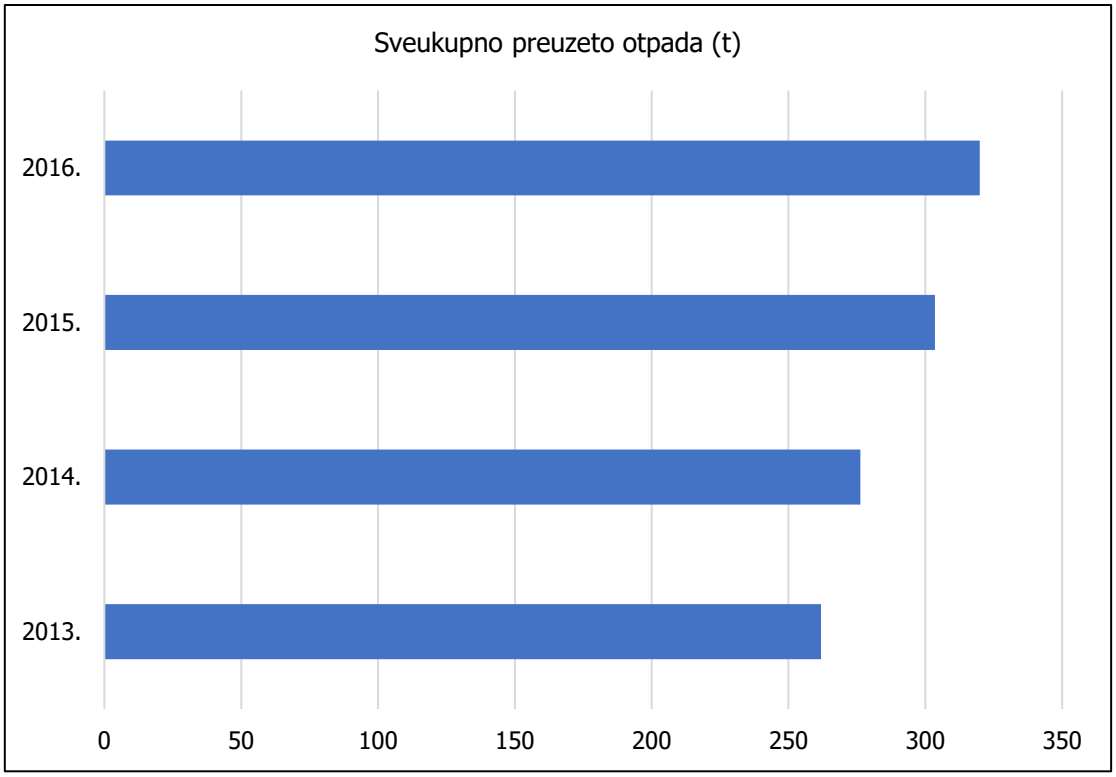

Slika 6 Količine ukupno preuzetog otpada na području Općine Kravarsko

3.2. KOLIČINE ODVOJENO PRIKUPLJENOG OTPADA NA PODRUČJU OPĆINE KRAVARSKO

Količine otpada prikupljene na području Općine Kravarsko prikazat će se prema osnovnim kategorijama koje definira Zakon o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13 i 73/17) te Pravilnik o katalogu otpada (NN 90/15), a koje su relevantne i specifične za jedinice lokalne samouprave

- MIJEŠANI KOMUNALNI OTPAD,
- KRUPNI (GLOMAZNI) OTPAD,
- OTPADNI PAPIR, METAL, PLASTIKA, STAKLO, TEKSTIL,
- PROBLEMATIČNI OTPAD i
- BIORAZGRADIVI KOMUNALNI OTPAD.

3.2.1. MIJEŠANI KOMUNALNI OTPAD

Miješani komunalni otpad je otpad iz kućanstva i otpad iz trgovine, industrije i iz ustanova koji je po svojstvima i sastavu sličan otpadu iz kućanstva, iz kojeg posebnim postupkom nisu izdvojeni pojedini materijali kao što je papir, staklo i dr. te je u Katalogu otpada označen kao 20 03 01. Podaci o količinama miješanog komunalnog otpada sakupljenog na području Općine Kravarsko u posljednje tri godine zatraženi su i dobiveni od same Općine Kravarsko. Raspoloživi podaci o prikupljenim količinama miješanog komunalnog otpada prikupljenog u proteklim godinama dani su u Tablica 9.

Tablica 9 Evidentirane količine miješanog komunalnog otpada prikupljenog na području Općine Kravarsko od 2012. do 2016. godine (Općina Kravarsko)

	GODINA	KOLIČINA OTPADA (t)
MIJEŠANI KOMUNALNI OTPAD (20 03 01)	2012.	303,25
	2013.	244,48
	2014.	268,23
	2015.	289,70
	2016.	287,91
UKUPNO		**1.393,57**

Na području Općine Kravarsko u razdoblju od 2012. do 2016. godine sveukupno je prikupljeno 1. 393,57 tona miješanog komunalnog otpada. Najmanje količine sveukupno prikupljenog komunalnog otpada preuzete su u 2014. godini i iznosile su 244,48 t dok su najveće količine miješanog komunalnog otpada preuzete u 2012. godini i to 303,25 t otpada.

Prema podacima iz Izvješća o provedbi Plana gospodarenja otpadom Općine Kravarsko u 2016. godini je sveukupno preuzeto 287,91 t miješanog komunalnog otpada što je za oko 5% manje u odnosu na količine iz 2012. godine.

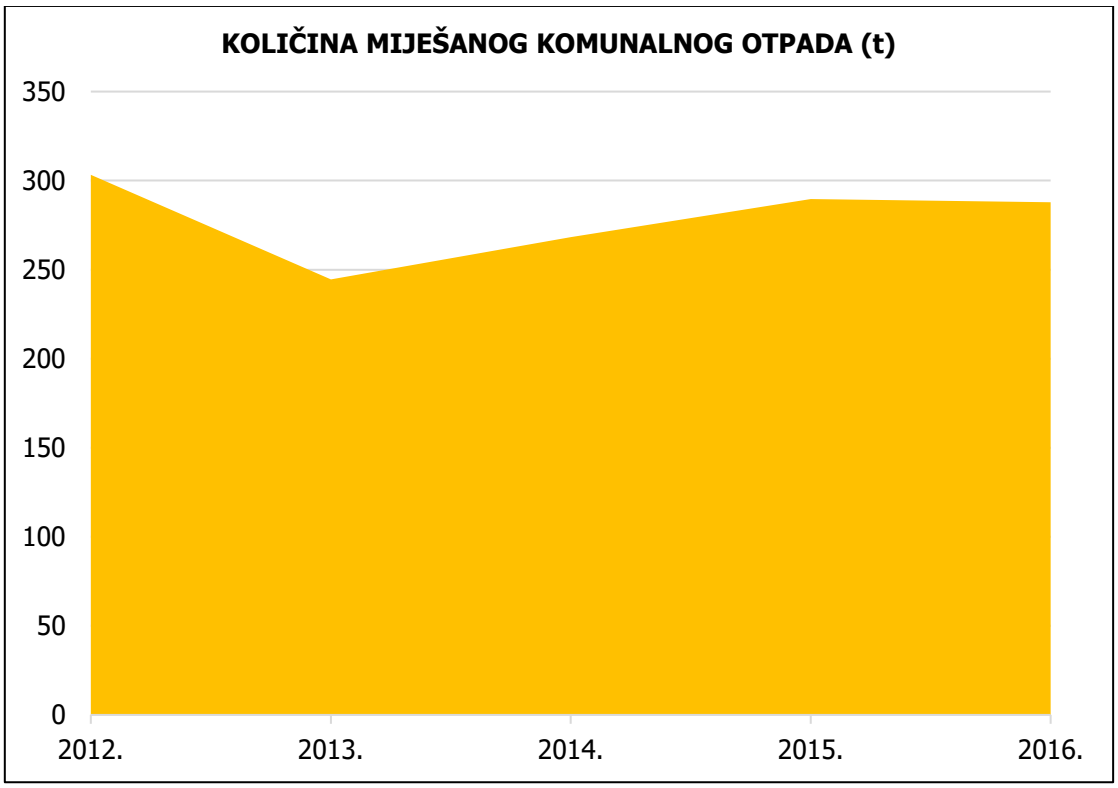

Slika 7 Količine miješanog komunalnog otpada na području Općine Kravarsko (Izvor: Izvješće o komunalnom otpadu i Izvješće o radu davatelja usluge, Eko Flor Plus d.o.o.)

3.2.2. KRUPNI GLOMAZNI OTPAD

Krupni (glomazni) komunalni otpad je predmet ili tvar koju je zbog zapremine i/ili mase neprikladno prikupljati u sklopu usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada i određen je Naputkom o glomaznom otpadu (NN 79/15).

	GODINA	KOLIČINA OTPADA (t)
KRUPNI GLOMAZNI OTPAD (20 03 07)	2013.	17,45
	2014.	4,38
	2015.	-
	2016.	6,3
UKUPNO		**28,13**

Na području Općine Kravarsko u 2016. godini sveukupno je preuzeto 6,3 t krupnog (glomaznog) otpada što je znatno smanjenje u odnosu na 2013. godinu u kojoj je sveukupno preuzeto 17,45 t krupnog (glomaznog) otpada. Za 2015. godinu nema evidentiranih podataka o prikupljenim količinama ove vrste otpada.

Na području Općine Kravarsko od 2013. do 2016. godine sveukupno je sakupljeno 28,13 t krupnog (glomaznog) otpada.

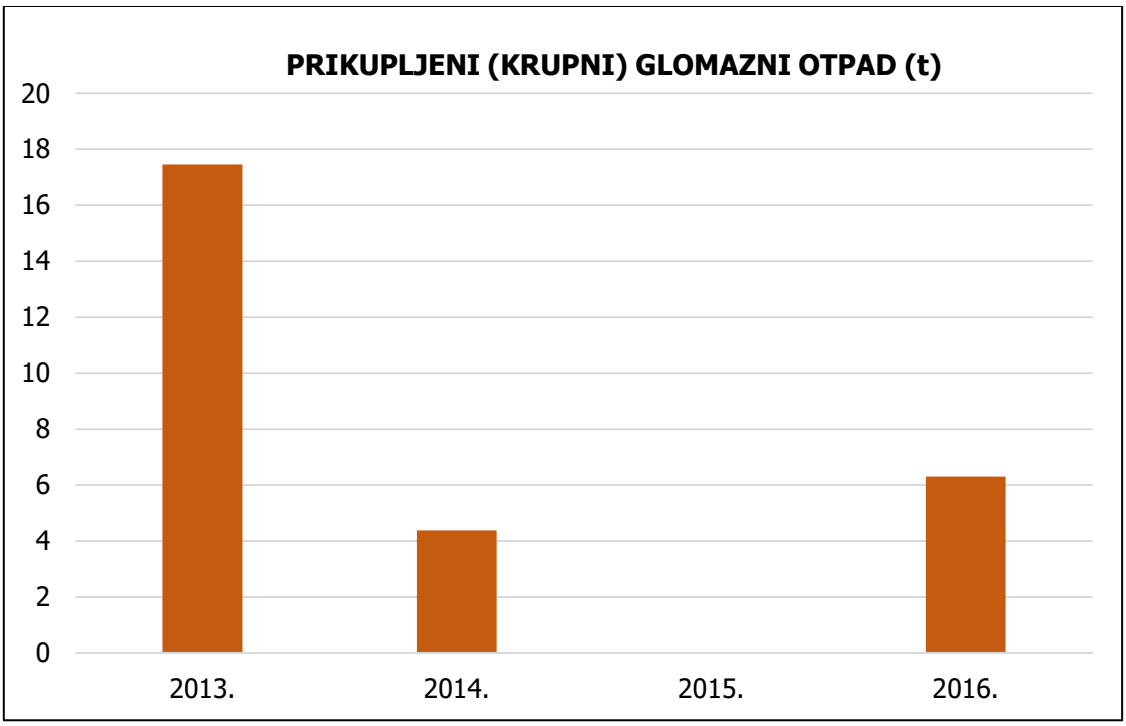

Slika 8 Prikupljeni (krupni) glomazni otpad na području Općine Kravarsko (Izvor: Izvješće o komunalnom otpadu i Izvješće o radu davatelja usluge, Eko Flor Plus d.o.o.)

3.3.3. OTPADNI PAPIR, METAL, PLASTIKA, STAKLO, TEKSTIL

U općini Kravarsko uspostavljen je sustav zelenih otoka kao što je već navedeno. Postavljeno je šest kontejnera za staklo, tri spremnika za MET i tri spremnika za tekstil. Papir i plastika se odvojeno sakupljaju putem vreća na kućnom pragu jednom mjesečno. Pregled odvojeno prikupljenih količina otpada dan je u Tablica 10. Iz Tablice 10 vidljivo je da je da se na području Općine Kravarsko od odvojeno prikupljenih kategorija otpada najveće količine bilježe za ambalažu od plastike i plastiku (12,385 t) u 2016. godini, zatim slijede ambalaža od papira i kartona te papir i karton (10,441 t), a najmanje je sakupljeno stakla i staklene ambalaže, samo 2,808 t. Međutim, u odnosu na evidentirane količine odvojeno prikupljenog otpada iz 2014. i 2015. godine vidljiv je trend porasta odvojeno prikupljenih količina otpada, odnosno u ovom slučaju papira i kartona, plastike te stakla.

Tablica 10 Podaci o odvojeno prikupljenim količinama otpada na području Općine Kravarsko (Izvor: Izvješće o komunalnom otpadu i Izvješće o radu davatelja usluge, Eko Flor Plus d.o.o.)

KLJUČNI BROJ OTPADA	NAZIV OTPADA	PRIKUPLJENA KOLIČINA OTPADA (t)		
		2014.	2015.	2016.
15 01 01, 20 01 01	**Ambalaža od papira i kartona, papir i karton**	2,64	7,24	10,441
15 01 02 20 01 39	**Ambalaža od plastike, plastika**	0,99	6,49	12,385
15 01 07 20 01 02	**Staklena ambalaža Staklo**	0	0,15	2,808
20 01 11	**Tekstil**	0	0	0
20 02 01	**Biootpad**	0	0	0
15 01 04 20 01 40	**Ambalaža od metala, Metali**	0	0	0

3.3.4. BIORAZGRADIVI KOMUNALNI OTPAD

Biorazgradivi komunalni otpad je otpad nastao u kućanstvu i otpad koji je po prirodi i sastavu sličan otpadu iz kućanstva, osim proizvodnog otpada i otpada iz poljoprivrede, šumarstva, a koji u svom sastavu sadrži biološki razgradiv otpad. Na području RH, proizvodnja biorazgradivog komunalnog otpada po stanovniku je povećana sa 158 kg u 1997. godini na 250 kg u 2015. godini. Trenutno se u Općini Kravarsko biorazgradivi komunalni otpad ne prikuplja odvojeno, već se prikuplja zajedno s miješanim komunalnim otpadom, a jedan dio ovog otpada se kompostira unutar samih domaćinstava.

3.3.5. PROBLEMATIČNI OTPAD

Problematični otpad je opasni otpad iz podgrupe 20 01 Kataloga otpada koji uobičajeno nastaje u kućanstvu te opasni otpad koji je po svojstvima, sastavu i količini usporediv s opasnim otpadom koji uobičajeno nastaje u kućanstvu pri čemu se problematičnim otpadom smatra sve dok se nalazi kod proizvođača tog otpada. Trenutno se u Općini Kravarsko, problematični otpad ne prikuplja odvojeno, već se prikuplja zajedno sa miješanim komunalnim otpadom stoga ne postoje ni podaci o količinama ove vrste otpada.

3.3.6. PROIZVEDENA KOLIČINA OTPADA PO STANOVNIKU NA PODRUČJU OPĆINE KRAVARSKO

Trenutno je u Republici Hrvatskoj zaustavljen rast proizvedenih količina komunalnog otpada te su prosječne količine proizvedenog komunalnog otpada znatno manje od prosjeka zemalja Europske unije (502 kg/stanovniku), što je direktna posljedica gospodarske krize u regiji, odnosno primjene boljeg sustava kontrole zbrinutog otpada.

Tablica 11 Količina otpada po stanovniku na području Općine Kravarsko (Izvješće o komunalnom otpadu, www.azo.hr)

Godina	2013.	2014.	2015.	2016.
Količina otpada po stanovniku (kg/stan)	132	139	153	145

Općina Kravarsko s obzirom na proizvedene količine otpada bilježi porast u 2016. godini (145 kg) u odnosu na 2013. godinu kada je proizvedeno 132 kg/stan. No s obzirom da se na području Općine Kravarsko ne očekuje znatan porast broja stanovnika, ne očekuje se ni značajan porast količina otpada.

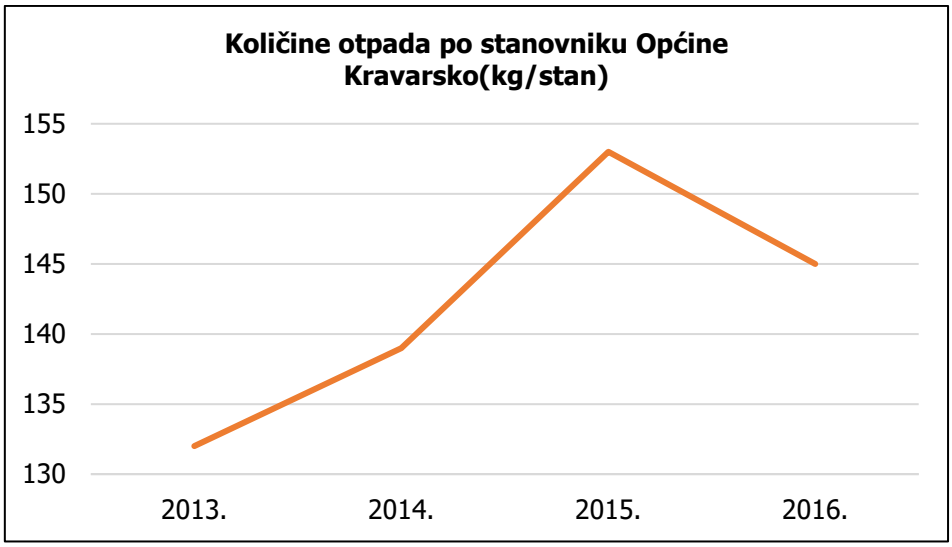

Slika 9 Prikaz količina proizvednog otpada po stanovniku na području Općine Kravarsko (www.azo.hr. i Općina Kravarsko)

3.3. CILJEVI I MJERE GOSPODARENJA OTPADOM NA PODRUČJU OPĆINE KRAVARSKO

Temeljem analize i ocjene postojećeg stanja, a sukladno Zakonu o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13 i 73/17) i Planu gospodarenja otpadom Republike Hrvatske za razdoblje od 2017. do 2022. godine (NN 03/17), definiraju se sljedeći ciljevi i mjere koje je potrebno postići do 2022. godine:

CILJEVI		MJERE		ROK
Broj 1	**UNAPRIJEDITI SUSTAV GOSPODARENJA KOMUNALNIM OTPADOM**			**godina**
C.1.1.	**Smanjiti ukupnu količinu proizvedenog komunalnog otpada za 5%**	M.1.1.2	Kućno kompostiranje	2020.
		M.1.1.3	Provođenje izobrazno-informativnih aktivnosti	2020.
		M.1.1.4	Organizacija promidžbenih aktivnosti i radionica	2020.
C.1.2.	**Odvojeno prikupiti 60% komunalnog otpada**	M.1.2.3.	Izgradnja reciklažnih dvorišta i nabava mobilnog reciklažnog dvorišta	2019.
		M.1.2.4.	Uvođenje naplate prikupljanja i obrade niješanog i biorazgradivog komunalnog otpada po količini	2017.
C.1.4.	**Odložiti manje od 25% komunalnog otpada**	M.1.4.1.	Praćenje udjela biorazgradivog otpada u miješanom komunalnom otpadu	kontinuirano
Broj 4	**SANIRATI LOKACIJE ONEČIŠĆENE OTPADOM**			
C.4.2.	**Sanacija lokacija onečišćenih otpadom odbačenim u okoliš**	M.4.1.2.	Ova mjera uključuje uklanjanje otpada odbačenog u okoliš, uključujući speleološke objekte te sprječavanje ponovnog odbacivanja otpada na tim lokacijama	2020.
Broj 5.	**KONTINUIRANO PROVODITI IZOBRAZNO – INFORMATIVNE AKTIVNOSTI**			
C.5.1.	**Provedba aktivnosti predviđenih Programom izobrazno-informativnih aktivnosti o održivom gospodarenju otpadom**	M.5.1.1.	Ova mjera obuhvaća izradu informativno edukativnih te promotivnih aktivnosti na temu održivog gospodarenja otpadom.	2022.
Broj 7	**UNAPRIJEDITI NADZOR NAD GOSPODARENJEM OTPADOM**			
C.7.1.	**Izobrazba svih sudionika uključenih u nadzor gospodarenja otpadom**	M.7.1.1.	Ova mjera uključuje izobrazbu djelatnika službe za komunalno redarstvo.	kontinuirano

4. PODACI O POSTOJEĆIM I PLANIRANIM GRAĐEVINAMA ZA GOSPODARENJE OTPADOM TE STATUSU SANACIJE NEUSKLAĐENIH ODLAGALIŠTA I LOKACIJA ONEČIŠĆENIH OTPADOM

4.1. POSTOJEĆE GRAĐEVINE ZA GOSPODARENJE OTPADOM

Na području Općine Kravarsko nema izgrađenih i u funkciju stavljenih građevina za gospodarenje otpadom, niti odlagališta otpada, niti je pokrenut postupak sanacije odlagališta. Općina se u 2016. godini kandidirala na natječaj Zagrebačke županije za nabavu mobilnog reciklažnog dvorišta i dodatnih kontejnera za zelene otoke, međutim zbog nedostatka financijskih sredstava ista nisu odobrena.

4.2. PLANIRANE GRAĐEVINE ZA GOSPODARENJE OTPADOM

RECIKLAŽNO DVORIŠTE

Od planiranih građevina na lokaciji Općine Kravarsko važećim prostornim planom uređenja predviđena je lokacija reciklažnog dvorišta (Slika 10).

Sukladno važećem Prostornome planu uređenja Općine Kravarsko (Glasnik Zagrebačke županije 7/06, 11/06, 12/11, 3/17 i 7/17) navodi se:

Članak 46.

(1) Na području Zagrebačke županije uspostavit će se cjeloviti sustav gospodarenja otpadom koji uključuje Županijski centar za gospodarenje otpadom (ŽCGO) s mrežom pretovarnih stanica, reciklažnih dvorišta i građevina za gospodarenje građevnim otpadom. Lokacija ŽCGO-a planirana je Prostornim planom Zagrebačke županije izvan područja Općine Kravarsko.

(2) Do uspostave ŽCGO odlaganje komunalnog i inertnog otpada s područja Općine Kravarsko nastavit će se na postojećim aktivnim službenim odlagalištima komunalnog otpada izvan područja Općine čiji odvoz vrši odabrani koncesionar za prikupljanje i odvoz istog.

(3) Gospodarenje otpadom vrši se putem reciklažnog dvorišta na kojem se odvojeno skupljaju pojedine vrste otpada (papir, staklo, metal, PVC i dr.) kao sekundarna sirovina. Lokacija reciklažnog dvorišta prikazana je na kartografskom prikazu „1. Korištenje i namjena površina" kao građevinsko područje naselja -gospodarske poslovne namjene (komunalno – servisna namjena K3 (reciklažno dvorište), na kartografskom prikazu „3.2. Područja posebnih uvjeta korištenja" s oznakom (RD –reciklažno dvorište), te na kartografskom prikazu građevinskih područja „4.6.Kravarsko" površinom izgrađenog građevinskog područja naselja -gospodarske poslovne namjene s oznakom (K3).

Reciklažno dvorište je nadzirani ograđeni prostor namijenjen odvojenom prikupljanju i privremenom skladištenju manjih količina posebnih vrsta otpada. Reciklažno dvorište može biti i mobilno, izvedeno kao pokretna tehnička jedinica koja nije građevina ili dio građevine, a služi odvojenom prikupljanju i skladištenju manjih količina posebnih vrsta otpada (npr. otpadni papir, metal, staklo, plastika, tekstil, krupni (glomazni) otpad, jestiva ulja i masti, deterdženti, boje, lijekovi, EE otpad, baterije i akumulatori, građevni otpad od manjih popravaka iz kućanstva i dr.).

U okviru reciklažnog dvorišta može se osigurati i odvojeni dio za ponovnu uporabu proizvoda (npr. ,,kutak ponovne uporabe proizvoda").

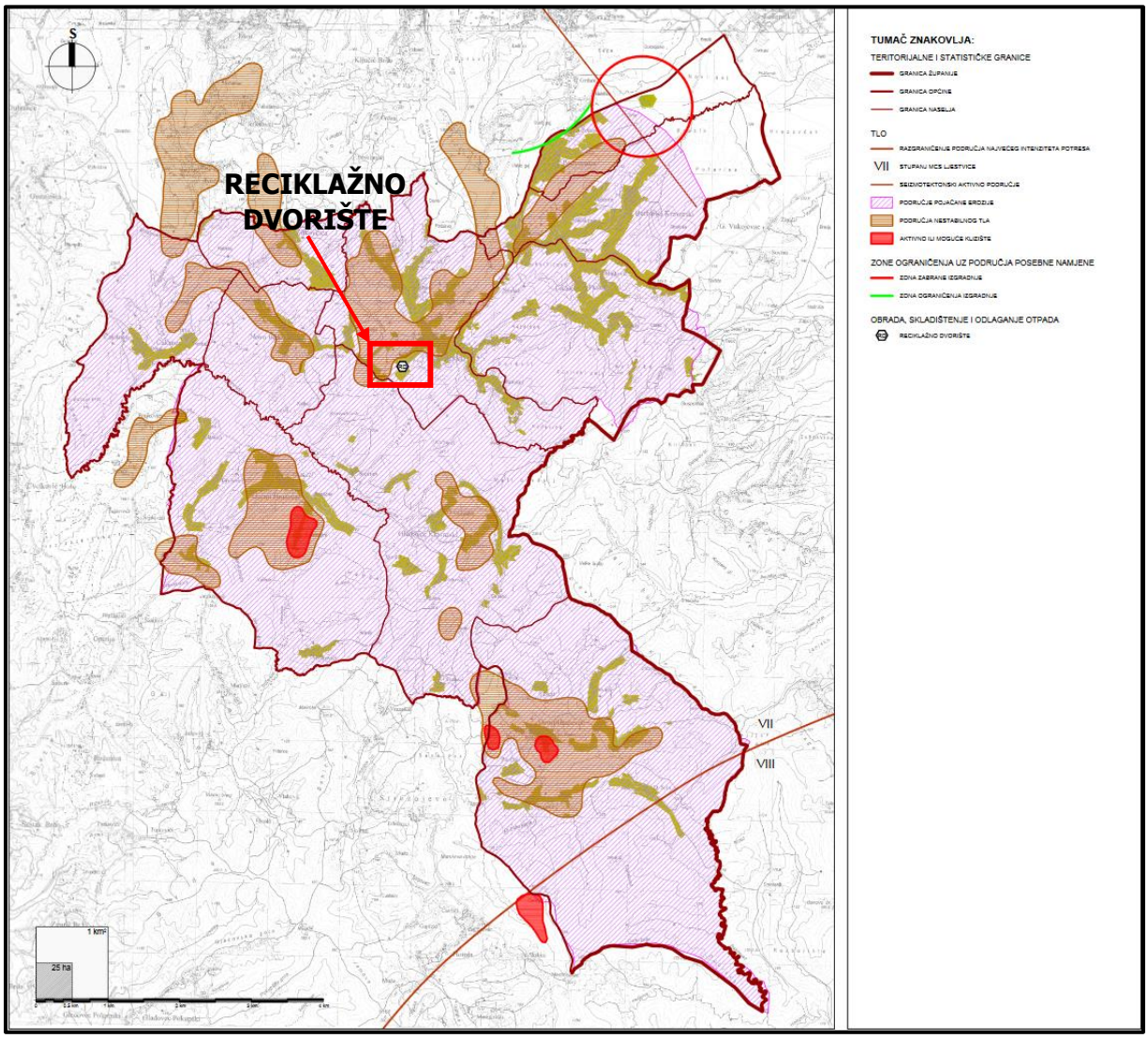

Slika 10 Lokacija reciklažnog dvorišta (Prostorni plan uređenja Općine Kravarsko, Glasnik Zagrebačke županije 7/06, 11/06, 12/11, 3/17, 7/17, Područja posebnih uvjeta i korištenja)

Tablica 12 Otpad koji se treba odvojeno sakupljati u reciklažnom dvorištu – ostali otpad i problematični otpad iz kućanstava (Pravilnik o gospodarenju otpadom Dodatak III NN 23/14, 51/14, 121/15, 132/15)

NAZIV	VRSTA	OPIS
Otpadni papir	15 01 01	ambalaža od papira i kartona
	20 01 01	papir i karton
Otpadni metal	15 01 04	ambalaža od metala
	20 01 40	metali
Otpadno staklo	15 01 07	staklena ambalaža
	20 01 02	staklo
Otpadna plastika	15 01 02	ambalaža od plastike
	20 01 39	plastika
Otpadni tekstil	20 01 10	odjeća
	20 01 11	tekstil
Krupni (glomazni) otpad	20 03 07	glomazni otpad
Jestiva ulja imasti	20 01 25	jestiva ulja i masti
Boje	20 01 28	boje, tiskarske boje, ljepila i smole, koje nisu navedene pod 20 01 27
Deterdženti	20 01 30	deterdženti koji nisu navedeni pod 20 01 29
Lijekovi	20 01 32	lijekovi koji nisu navedeni pod 20 01 31
baterije i akumulatori	20 01 34	baterije i akumulatori, koji nisu navedeni pod 20 01 33
Električna i Elektronička oprema	20 01 36	odbačena električna i elektronička oprema, koja nije navedena pod 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35
Problematični otpad	20 01 13*	Otapala
	20 01 14*	Kiseline
	20 01 15*	Lužine
	20 01 17*	Fotografske kemikalije
	20 01 19*	Pesticidi
	20 01 21*	Fluorescentne cijevi i ostali otpad koji sadrži živu
	20 01 23*	odbačena oprema koja sadrži klorofluorougljike
	20 01 26*	ulja i masti koji nisu navedeni pod 20 01 25
	20 01 27*	boje, tiskarske boje, ljepila i smole, koje sadrže opasne tvari
	20 01 29*	deterdženti koji sadrže opasne tvari
	20 01 31*	citotoksici i citostatici
	20 01 33*	baterije i akumulatori obuhvaćeni pod 16 06 01, 16 06 02 ili 16 06 03 i nesortirane baterije i akumulatori koji sadrže te baterije
	20 01 35*	odbačena električna i elektronička oprema koja nije navedena pod 20 01 21 i 20 01 23, koja sadrži opasne komponente
	20 01 37*	drvo koje sadrži opasne tvari
	15 01 10*	ambalaža koja sadrži ostatke opasnih tvari ili je onečišćena opasnim tvarima
	15 01 11*	metalna ambalaža koja sadrži opasne krute porozne materijale (npr. azbest), uključujući prazne spremnike pod tlakom
Građevni otpad iz kućanstva[1]	17 01 01	beton
	17 01 02	cigle
	17 01 03	crijep/pločice i keramika
	17 04 11	kabelski vodiči koji nisu navedeni pod 17 04 10*
	17 06 01*	izolacijski materijali koji sadrže azbest
	17 06 03*	ostali izolacijski materijali, koji se sastoje ili sadrže opasne tvari
	17 06 04	izolacijski materijali koji nisu navedeni pod 17 06 01* i 17 06 03*
	17 06 05*	građevinski materijali koji sadrže azbest
	17 08 01*	građevinski materijali na bazi gipsa onečišćeni opasnim tvarima
	17 08 02*	građevinski materijali na bazi gipsa koji nisu navedeni pod 17 08 01*
Ostalo	08 03 17*	otpadni tiskarski toneri koji sadrže opasne tvari
	08 03 18	otpadni tiskarski toneri koji nisu navedeni pod 08 03 17*
	16 01 03	otpadne gume
	18 01 01	oštri predmeti (osim 18 01 03*)

Prema Zakonu o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13 i 73/17) Jedinica lokalne samouprave izvršava obvezu odvojenog prikupljanja problematičnog otpada, otpadnog papira, metala, stakla, plastike i tekstila te krupnog (glomaznog) komunalnog otpada na način da osigura: **(1)** *Funkcioniranje jednog ili više reciklažnih dvorišta, odnosno mobilne jedinice na svom području sukladno člancima 2., 3. i 4. ovog članka* te u smislu stavka 1. točke 1. ovog članka jedinice lokalne samouprave **(1)** *koja ima više od 1.500 stanovnika ili manje, a nije osigurala funkcioniranje reciklažnog dvorišta, dužna je osigurati funkcioniranje istog na svojem području posredstvom mobilne jedinice koja se u smislu ovog Zakona smatra reciklažnim dvorištem.*

MOBILNO RECIKLAŽNO DVORIŠTE

Mobilno reciklažno dvorište je pokretna tehnička jedinica koja nije građevina ili dio građevine, a služi odvojenom prikupljanju i skladištenju manjih količina posebnih vrsta otpada (otpadni papir, plastika, metal, staklo, tekstil, krupni (glomazni) otpad, jestiva ulja i masti, deterdženti, boje, lijekovi, EE otpad, baterije i akumulatori, građevni otpad od manjih popravaka iz kućanstva i dr.).
Prema Uredbi o gospodarenju komunalnim otpadom (NN 50/17), Članak 9. Način rada mobilnog reciklažnog dvorišta: **(1)** *Jedinica lokalne samouprave koja nije na svom području osigurala funkcioniranje reciklažnog dvorišta, dužna je osigurati odvojeno sakupljanje komunalnog otpada putem mobilnog reciklažnog dvorišta najmanje jednom svaka tri mjeseca u svakom naselju.* ***(2)*** *Jedinica lokalne samouprave koja je na svom području osigurala funkcioniranje reciklažnog dvorišta, dužna je osigurati odvojeno sakupljanje komunalnog otpada putem mobilnog reciklažnog dvorišta najmanje jednom svaka četiri mjeseca u svakom naselju, izuzevši naselje u kojem se nalazi reciklažno dvorište.*

Slika 11 Primjer mobilnog reciklažnog dvorišta

Sukladno Zakonu o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13 i 73/17) i Uredbi o gospodarenju komunalnim otpadom (NN 50/17) Jedinica lokalne samouprave dužna je u naseljima u kojima se ne nalazi reciklažno dvorište osigurati funkcioniranje istog posredstvom mobilne jedinice.

4.3. STATUS SANACIJE NEUSKLAĐENIH ODLAGALIŠTA I LOKACIJA ONEČIŠĆENIH OTPADOM

Na području Općine Kravarsko registrirano je jedno divlje odlagalište koje se nalazi na području naselja Čakanec. Nastalo je samoinicijativno i individualno bez znanja tijela lokalne samouprave. Utvrđeni sastav otpada na divljem odlagalištu čine glomazni otpad, poljoprivredni i građevinski otpad. Lokaciju će biti potrebno prioritetno sanirati na adekvatan način.

5. PODACI O LOKACIJAMA ODBAČENOG OTPADA I NJIHOVOM UKLANJANJU

Lokacija onečišćena otpadom je svaka ona na kojoj se nalazi otpad koji može uzrokovati ili uzrokuje onečišćenje okoliša.

Popis lokacija onečišćenih otpadom čine:

- lokacije "crnih točaka" koje su u postupku sanacije ili za koje je sanacija u pripremi,
- lokacije na kojima se nalaze neusklađena odlagališta otpada,
- određene lokacije na kojima se nalazi odbačeni otpad i
- lokacije "divljih odlagališta".

"Divlja odlagališta"su lokacije na kojima se nalazi manja količina odbačenog otpada koju su tamo odbacili pojedini neodgovorni pojedinci. Na "divljim odlagalištima" većinom se nalazi odbačeni glomazni otpad i građevni otpad. Zakonom o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13 i 73/17) određeno je da su komunalni redari obvezni osigurati uklanjanje otpada s takvih lokacija, a propisane mjere uključuju provedbu redovitog godišnjeg nadzora i vođenje evidencije o lokacijama odbačenog otpada, procijenjenim količinama odbačenog otpada, obvezniku uklanjanja otpada i predaju otpada osobi ovlaštenoj za gospodarenje otpadom.
Trenutno ne postoji jedinstvena nacionalna baza podataka lokacija odbačenog otpada, ali su pojedine županije i gradovi uspostavile vlastite informacijske sustave evidencije, a nacionalni sustav razvija HAOP.

Na području Općine Kravarsko evidentirano je divlje odlagalište otpada koja je potrebno sanirati (Izvor: Općina Kravarsko) stoga se ni posebne mjere sanacije neće propisivati.

Ako dođe do pojave divljih odlagališta, ista je potrebno u što kraćem roku sanirati. Ako dođe do nastanka divljeg odlagališta, potrebno je izvršiti detaljan pregled lokacije te izgradnjom ograde onemogućiti daljnji pristup istom. Potom je potrebno razvrstati otpad odnosno odvojiti reciklabilne komponente otpada te pristupiti daljnjoj sanaciji. Divlje odlagalište je potrebno sanirati u dogovoru s koncesionarom.

6. MJERE POTREBNE ZA OSTVARIVANJE CILJEVA SMANJIVANJA ILI SPRJEČVANJA NASTANKA OTPADA, UKLJUČUJUĆI IZOBRAZNO-INFORMATIVNE AKTIVNOSTI I EDUKACIJU STANOVNIŠTVA

Kroz ovaj plan gospodarenja otpadom predviđena je provedba mjera i aktivnosti te su dane smjernice za uspostavu cjelovitog sustava gospodarenja otpadom u Općini Kravarsko.

6.1. SPRJEČAVANJE NASTANKA OTPADA

Prioritet cjelovitog sustava gospodarenja otpadom je sprječavanje nastanka otpada. Sprječavanje nastanka otpada podrazumijeva niz mjera koje se poduzimaju prije nego li tvar, materijal ili proizvod postanu otpad, a kojima se smanjuju količine otpada. Sprječavanje nastanka otpada provodi se u svrhu smanjenja količina otpada, uključujući ponovnu uporabu proizvoda i produljenje njihova životna vijeka, smanjenje negativnih utjecaja nastalog otpada na okoliš i ljudsko zdravlje, te smanjenje sadržaja opasnih tvari u materijalima i proizvodima.

Sprječavanje nastanka otpada pridonosi ostvarenju općih ciljeva gospodarenja otpadom:

- odvajanje gospodarskog rasta od porasta količina nastalog otpada,
- očuvanje prirodnih resursa,
- smanjenje ukupne mase otpada koja se odlaže na odlagališta,
- smanjenje emisija onečišćujućih tvari u okoliš,
- smanjenje opasnosti za zdravlje ljudi i okoliš.

Stoga, kako bi se uspostavio cjelovit sustav gospodarenja otpadom na području Općine Kravarsko potrebno je:

- provođenje mjera definiranih Planom sprječavanja nastanka otpada,
- provođenje izobrazno – informativnih aktivnosti i
- provođenje akcija prikupljanja otpada.

PLAN SPRJEČAVANJA NASTANKA OTPADA

Planom sprječavanja nastanka otpada predlažu se sljedeće mjere:

Mjere koje mogu utjecati na okvirne uvjete koji se odnose na stvaranje otpada:

- poticanje ponovnog korištenja materijala od rušenja,
- organizacija informativno – edukativnih kampanja na temu sprječavanja nastanka otpada od hrane,

Mjere koje mogu utjecati na dizajn i fazu proizvodnje i distribucije:

- promicanje održive gradnje,
- uspostava sustava doniranja hrane,

Mjere koje mogu utjecati na fazu potrošnje i korištenja:

- organizacija komunikacijske kampanje za građane,
- poticanje sprječavanja nastanka otpadnih plastičnih vrećica,
- promicanje kućnog kompostiranja,

- poticanje „zelene" i održive javne nabave,
- poticanje razmjene i ponovne oporabe isluženih proizvoda.

Primjenom ovih mjera na području Općine Kravarsko unaprijedit će se sustav gospodarenja otpadom te doprinijeti smanjenu količina odloženog miješanog komunalnog otpada.

PROVOĐENJE IZOBRAZNO INFORMATIVNIH AKTIVNOSTI

Ostvarenje svih zadanih ciljeva gospodarenja otpadom značajno ovisi o informiranosti i kontinuiranoj izobrazbi svih aktivnih sudionika u sustavu gospodarenja otpadom. Najveći problemi koji se javljaju u sustavu gospodarenja otpadom su uglavnom neinformiranost i nesavjesnost građana o potrebi razdvajanja korisnih sastojina otpada te o važnosti recikliranja otpada. Također, nerijetko stanovništvo odbacuje otpad na za to nepredviđena mjesta u prirodu koje može imati štetne posljedice ne samo za prirodu već i za općenito zdravlje i dobrobit ljudi. Iz navedenih razloga proizlazi činjenica da je zaista nužno kontinuirano informirati i obrazovati sve sudionike u procesu odvojenog prikupljanja komunalnog otpada. Članak 39. ZOGO-a propisuje obvezu JLS da je dužna o svome trošku na odgovarajući način osigurati godišnje provedbu izobrazno-informativnih aktivnosti u vezi gospodarenja otpadom na svome području. Također Općina Kravarsko dužna je u sklopu mrežne stranice uspostaviti i ažurno održavati mrežne stranice s informacijama o gospodarenju otpadom na svojem području.

Izobrazno-informativne aktivnosti potrebno je kontinuirano provoditi.

Izvješće o provedbi izobrazno-informativnih aktivnosti je dio godišnjeg izvješća o provedbi plana gospodarenja otpadom jedinica lokalne samouprave.

Stanovništvo Općine Kravarsko potrebno je kroz primjerice edukacije, radionice, tiskane materijale, internetsko informiranje i ostale načine informiranja educirati o:

- Mogućim načinima izbjegavanja nastanka otpada i/ili njegovog mogućeg smanjenja,
- Kućnom kompostiranju,
- Mogućnosti predaje otpada u reciklažnom dvorištu,
- Važnosti odvajanja otpada na zelenim otocima ili na kućnom pragu,
- Mogućnosti kupnje proizvoda koji se mogu reciklirati,
- Izbjegavanju proizvoda koji su u jednokratnoj ambalaži i
- Kupnji proizvoda u povratnoj ambalaži ili u većim pakiranjima itd.

Bez provedbe kvalitetnih izobrazno-informativnih programa na području Općine, neće biti moguće dostići ciljeve u gospodarenju otpadom koji su propisani do 2022.godine.

AKCIJE PRIKUPLJANJA OTPADA

U svrhu ostvarenja cilja sprječavanja nastanka otpada JLS može organizirati akcije prikupljanja otpada. Sukladno članku 40. pravna i fizička osoba-obrtnik može, u suradnji s osobom koja posjeduje važeću dozvolu za gospodarenje otpadom za vrstu otpada koji će se prikupljati akcijom, organizirati akciju prikupljanja određenog otpada u svrhu provedbe sportskog,

edukativnog, ekološkog ili humanitarnog sadržaja ako je ishodila suglasnost upravnog odjela JLS nadležnog za poslove zaštite okoliša.

Zahtjev za suglasnost iz stavka 1. ovog članka podnosi se najmanje dva mjeseca prije početka akcije. Suglasnost iz stavka 1. ovog članka određuje: 1. vrijeme trajanja akcije, 2. vrstu otpada koja se prikuplja, 3. način, uvjete i svrhu provedbe akcije, 4. rok za dostavu izvješća o provedenoj akciji.

Osoba kojoj je izdana suglasnost dužna je osigurati predaju prikupljenog otpada akcijom osobi koja posjeduje važeću dozvolu za gospodarenje otpadom. Nadzor nad provedbom akcije prikupljanja otpada obavlja komunalni redar. Osoba koja organizira akciju smatra se vlasnikom prikupljenog otpada tijekom trajanja akcije, a trajanje akcije je ograničeno na najviše 30 dana.

Organizator akcije prikupljanja otpada obavezan je u roku od osam dana od završetka akcije dostaviti nadležnom upravnom odjelu *Izvješće o provedenoj akciji.* Nadležni upravni odjel dužan je dostaviti Izvješće o provedenim akcijama na području Općine Kravarsko Agenciji do 31. ožujka tekuće godine za prethodnu kalendarsku godinu.

7. OPĆE MJERE ZA GOSPODARENJE OTPADOM, OPASNIM OTPADOM I POSEBNIM KATEGORIJAMA OTPADA

Mjere za izbjegavanje i smanjenje nastanka otpada još uvijek nisu u potpunosti prisutne u postojećem sustavu gospodarenja otpadom Općine Kravarsko. Također, treba istaknuti da uspješnost implementiranih mjera uvelike ovisi i o uspostavi sustava gospodarenja otpadom na županijskom nivou.

Korištenjem pogodnih načina proizvodnje i obrade, uvođenjem na tržište ,,povoljnih" vrsta proizvoda te ekološki savjesnim ponašanjem krajnjih potrošača doprinijet će se smanjenju količina i štetnosti otpada koje bi trebalo obraditi i odložiti. Učinkovita primjena mjera za izbjegavanje i smanjenje nastanka otpada na području općine Kravarsko znači ujedno i osjetno smanjenje priliva otpada u budući centar za gospodarenje otpadom.

7.1. OPĆE MJERE ZA GOSPODARENJE OTPADOM

Opće mjere za izbjegavanje nastanka i smanjenje količine generiranog otpada su univerzalne mjere koje je moguće primijeniti na bilo kojem području i za bilo koje vrste otpada. Kod svih sudionika gdje se generira miješani komunalni otpad potrebno je izbjegavanje nastanka otpada nametnuti kao dugotrajnu i djelotvornu mjeru zaštite okoliša.

Opće mjere koje je potrebno provoditi kako bi se izbjeglo nastajanje i smanjila količina generiranog otpada u potrošnji su:

- Kupovati proizvode koji se mogu reciklirati, izbjegavati jednokratnu ambalažu, smanjiti korištenje plastičnih vrećica,

- Educirati proizvođače i potrošače o mogućim načinima izbjegavanja nastanka otpada i/ili njegovog mogućeg smanjenja i
- Stimulirati kupnju ekološki povoljnih proizvoda.

Također, potrebno je unaprijediti sustav odvojenog prikupljanja i recikliranja otpada:

- Uspostaviti funkcionalni sustav skupljanja i recikliranja pojedinih komponenti komunalnog otpada (staklo, papir, plastika, metali i biorazgradivi otpad) i
- Uvesti sustav odvojenog prikupljanja komunalnog otpada.

Nadalje, donošenjem Plana gospodarenja otpadom i striktnom primjenom zakonske regulative kroz razvijanje i izgradnju potrebne infrastrukture za praktičnu provedbu cjelovitog sustava gospodarenja otpadom.

Generalno, opće mjere za gospodarenje otpadom koje je potrebno u budućnosti provoditi na području Općine Kravarsko su:

- organizirano i redovito prikupljanje i odvoz miješanog komunalnog i biorazgradivog komunalnog otpada,
- organizirano i redovito prikupljanje i odvoz krupnog (glomaznog) komunalnog otpada,
- organizirano i redovito prikupljanje i odvoz otpadnog papira, plastike, stakla, metala i tekstila putem spremnika postavljenih na javnim površinama i
- organizirano odvojeno sakupljanje posebnih kategorija otpada u reciklažnom dvorištu.

Ove mjere ostvarit će se i kroz razvoj infrastrukture, nabavu opreme, povećanje spremnika na javnoj površini (zeleni otoci) i njihovu odgovarajuću distribuciju, edukaciju i informiranje stanovnika te nabavom mobilnog reciklažnog dvorišta te izgradnjom reciklažnog dvorišta. Nadalje potrebno je provesti javnu edukaciju stanovništva o važnosti izdvajanja biootpada iz komunalnog otpada te je potrebno informirati stanovništvo o izradi komposta. Također, Općina Kravarsko nabavit će kućne kompostere i podijeliti ih stanovništvu.

7.2. MJERE ZA GOSPODARENJE OPASNIM OTPADOM

Unaprjeđenje sustava gospodarenja opasnim otpadom provest će se izgradnjom reciklažnogdvorišta. Stanovništvo će moći dovesti problematičan otpad u reciklažno dvorište (kante od boje, ulja, zaštitnih sredstava...) s popisa problematičnog otpada koji se može predati u reciklažno dvorište. Osoba koja upravlja reciklažnim dvorištem dužna je prema Zakonu o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13 i 73/17):

- *zaprimati bez naknade i voditi evidenciju o zaprimljenom komunalnom otpadu nastalom u kućanstvu na području jedinice lokalne samouprave za koje je uspostavljeno to reciklažno dvorište: problematični otpad iz kućanstva, metal, staklo, plastika, tekstil, papir, glomazni otpad,*
- *odvojeno skladištiti otpad u odvojenim spremnicima,*
- *predati otpad osobi ovlaštenoj za gospodarenje tom vrstom otpada,*

- *osoba koja upravlja reciklažnim dvorištem utvrđuje, u suradnji s tijelima lokalne samouprave, pravo korištenja usluga reciklažnog dvorišta bez naknade,*
- *osoba koja upravlja reciklažnim dvorištem dužna je izvršiti uvid u osobni identifikacijski dokument osobe koja predaje otpad i sudjelovati u sustavima gospodarenja posebnom kategorijom otpada na način propisan propisima kojima se uređuje gospodarenje posebnim kategorijama otpada.*

7.3. MJERE ZA GOSPODARENJE POSEBNIM KATEGORIJAMA OTPADA

Sukladno članku 28., Zakona o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13 i 73/17), Jedinica lokalne samouprave dužna je sudjelovati u sustavima sakupljanja posebnih kategorija otpada sukladno propisu kojim se uređuje gospodarenje posebnom kategorijom otpada.

Sukladno Uredbi o gospodarenju komunalnim otpadom (NN 50/17), u okviru sustava sakupljanja komunalnog otpada (članak 5) korisniku usluge se pružaju sljedeće usluge povezane s javnom uslugom:

- sakupljanje reciklabilnog komunalnog otpada na lokaciji obračunskog mjesta korisnika usluge,
- sakupljanje otpadnog papira, stakla, plastike, metala i tekstila putem spremnika postavljenih na javnoj površini,
- sakupljanje otpada određenog posebnim propisom koji određuje gospodarenje otpadom u reciklažnom dvorištu odnosno mobilnom reciklažnom dvorištu.

Općina Kravarsko nema uspostavljeno sporazumno zajedničko rješenje kojim se uređuje gospodarenje posebnom kategorijom otpada. Sustav gospodarenja posebnim kategorijama otpada je jedan od ciljeva Općine Kravarsko, koji će se postići u budućnosti kroz provedbu mjera kao što su: provođenje izobrazno-informativnih aktivnosti, provođenje akcija prikupljanja otpada i izgradnja reciklažnog dvorište/nabava mobilnog reciklažnog dvorišta.

8. MJERE PRIKUPLJANJA MIJEŠANOG KOMUNALNOG OTPADA I BIORAZGRADIVOG KOMUNALNOG OTPADA

Na području Općine Kravarsko uspostavljen je sustav prikupljanja miješanog komunalnog otpada, ali ne i biorazgradivog komunalnog otpada. Stoga, u narednom planskom razdoblju, potrebno je dati naglasak na unaprjeđenje postojećeg sustava prikupljanja miješanog komunalnog otpada iz kojeg se trenutno mogu izdvojiti staklo, papir i plastika.

Sustav je potrebno unaprijediti mogućnošću odvojenog sakupljanja biorazgradivog otpada na ,,kućnom pragu" te nabavkom kućnih kompostera kako bi se povećalo izdvajanje biorazgradivog komunalnog otpada iz miješanog komunalnog otpada na području Općine Kravarsko.

9. MJERE ODVOJENOG PRIKUPLJANJA OTPADNOG PAPIRA, METALA, STAKLA, PLASTIKE TE KRUPNOG (GLOMAZNOG) KOMUNALNOG OTPADA

Za unaprjeđenje odvojenog prikupljanja otpadnog papira, metala, stakla i plastike u sustavu gospodarenja komunalnim otpadom te za unaprjeđenje odvojenog prikupljanja glomaznog otpada potrebno je odvojeno prikupljati otpad na mjestu nastanka i imati odgovarajuće spremnike. Tako se utječe na izbjegavanje i smanjenje količina komunalnog otpada.

U sklopu PGORH propisan je Cilj 1.2. Odvojeno prikupiti 60 % mase proizvedenog komunalnog otpada (prvenstveno papira, stakla, plastike, metala i biootpada i dr.) te je potrebno osigurati soremnike/ posude odnosno opremu koja potiče i olakšava prikupljanje pojedinih vrsta komunalnog otpada: otpadnog papira, kartona, stakla, plastike, metala i biootpada, krupnog glomaznog otpada i sl. Stoga su JLS dužne na svome području između ostaloga:

- izgraditi reciklažna dvorišta (rok 2019. godina).

Kako bi dosegli propisani cilj stope recikliranja u 2020. godini od 50% potrebno je u što kraćim rokovima osigurati veću stopu odvajanja komunalnog otpada i što bolju kvalitetu prikupljenog otpada za recikliranje. Odvojeno prikupljanje je preduvjet za racionalno korištenje otpada. Ako izostane, otpad koji se dobije mješavina je, u pravilu najgorih osobina svih sastojaka u njemu, a to uvelike smanjuje broj mogućnosti za njegovo korištenje i sigurno uklanjanje.

Sustav odvojenog prikupljanja može se organizirati na različite načine:

- reciklažna dvorišta i zeleni otoci opremljeni spremnicima i posudama u kojima se, ovisno o veličini i izvedbi, odvojeno prikuplja više od desetak različitih vrsta iskoristivih otpadnih tvari i opasnog otpada od korisnika,
- spremnici i posude za pojedine vrste otpada na više sabirnih mjesta u naselju ili postavljanje posuda za odvojeno prikupljanje uz spremnik za sakupljanje komunalnog otpada i
- malootkupne stanice; broj, veličina i izvedba kojih izravno i isključivo ovise o tržišnim uvjetima (uključujući malootkup u sortirnicama, odnosno tvornici papira, stakla, plastike, metala).

U skladu sa Strategijom (NN 130/05) i Zakonom o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13 i 73/17) i donesenim pravilnicima koji reguliraju ovo područje, za pojedine kategorije komunalnog otpada predviđena su određena rješenja u okviru sustava gospodarenja otpadom kao što je prikazano u Tablica 13.

Tablica 13 Prosječni sastav komunalnog otpada, mjere i postupci za njihovo zbrinjavanje

Otpad	Sastav	Postupak
Biorazgradivi otpad 36,4%	kuhinjski otpad, otpad iz vrta	minimizacija otpada, odvojeno prikupljanje – kompostiranje u CGO, reciklažni centar, kućno kompostiranje
Papir i karton 23,2%	novine, tiskovine, bilježnice, karton, papirnata ambalaža	odvojeno prikupljanje – oporaba u papirnoj industriji, obrada u CGO, reciklažni centar
Staklo 3,7%	boce –ambalaža, druge posude, čaše, ravno staklo	zbrinjavanje po Pravilniku NN 97/05, 115/05, 81/08, 31/09, 88/15 odvojeno prikupljanje – oporaba u industriji stakla, CGO, reciklažni centar
Plastika 22,9%	boce – ambalaža, druge posude, folije, razni predmeti	zbrinjavanje po pravilniku NN 97/05, 115/05, 81/08, 31/09, 88/15 odvojeno prikupljanje–oporaba, CGO, reciklažni centar
Metali 2,1%	limenke, ambalaža, razni predmeti	zbrinjavanje po pravilniku NN 97/05, 115/05, 81/08, 31/09, 88/15 odvojeno prikupljanje–oporaba, CGO, reciklažni centar
Tekstil/ odjeća 3,7%	Tekstil, odjeća, obuća	obrada u CGO, reciklažni centar, centar za uporabu
Ostali otpad 8%	drvo, guma, koža/kosti, zemlja, prašina, pijesak, nedefinirano	obrada u CGO, reciklažni centar

Mjere odvojenog prikupljanja otpadnog tekstila te metala na području Općine Kravarsko provest će se nadogradnjom elemenata za odvojeno prikupljanje navedenih vrsta otpada postavljanjem dodatnih posuda, uspostavom zelenih otoka i uspostavom reciklažnog dvorišta te mobilnog reciklažnog dvorišta. Prijevoz glomaznog komunalnog otpada na zahtjev korisnika usluge dužan je osigurati davatelj usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada.

9. PROJEKTI VAŽNI ZA PROVEDBU PLANA GOSPODARENJA KOMUNALNIM OTPADOM

Popis projekta važnih za provedbu Plana i dosizanja ciljeva dan je u Tablica 14.

Tablica 14 Popis projekata važnih za provedbu Plana prema PGORH (NN 03/17)

Redni broj	Popis projekata važnih za provedbu Plana -RH	Popis projekata važnih za provedbu Plana -Općina Kravarsko
1.	Provedba izobrazno-informativnih aktivnosti	Provedba izobrazno-informativnih aktivnosti
2.	Unaprjeđenje informacijskog sustava gospodarenja otpadom	Izrada e-obrasca za prijavu glomaznog otpada
3.	Nabava i distribucija kućnih kompostera	Nabava i distribucija kućnih kompostera
4.	Izgradnja reciklažnOG dvorišta/ Nabava mobilnog reciklažnog dvorišta	Izgradnja reciklažnog dvorišta i nabava mobilnog reciklažnog dvorišta
5.	Nabava opreme za odvojeno prikupljanje biootpada, papira/kartona, stakla, metala i plastike	Nabava opreme za odvojeno prikupljanje biootpada, papira/kartona, stakla, metala i plastike
6.	Sanacija lokacija onečišćenih otpadom odbačenim u okoliš	Sanacija lokacija onečišćenih otpadom odbačenim u okoliš

10. ORGANIZACIJSKI ASPEKTI, IZVORI I VISINA FINANCIJSKIH SREDSTAVA ZA PROVEDBU MJERA GOSPODARENJA OTPADOM

Gospodarenje otpadom je od interesa za Republiku Hrvatsku. Mjere gospodarenja otpadom propisuju Vlada Republike Hrvatske te Ministarstvo zaštite okoliša i energetike. Provedbena tijela na državnoj razini su Hrvatska agencija za okoliš i prirodu te Fond za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost. Jedinica lokalne samouprave dužna je na svome području osigurati provedbu i uvjete propisanih mjera gospodarenja otpadom. Također, jedinice lokalne samouprave dužne su sukladno Zakonu o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13 i 73/17) provoditi ovaj Plan gospodarenja otpadom.

Kako bi se osigurao kontinuirani razvoj sustava gospodarenja otpadom, potrebno je utrošiti financijska sredstva za koje postoje različiti oblici financiranja.

Provedba mjera za uspješnu uspostavu sustava gospodarenja otpadom Općine Kravarsko zahtijeva utvrđivanje izvora financiranja. Isti se u ovome Planu trebaju uzeti u obzir samo kao okvirni, budući da se izvori financiranja ne mogu unaprijed definirati. Iz toga razloga će se u ovome Planu iznijeti mogući izvori financiranja planiranih zahvata koji imaju za cilj unapređenje sustava gospodarenja otpadom na području Općine Kravarsko.

Izvori financiranja mogu biti, uz vlastita sredstva, dostupni iz međunarodnih i javnih fondova, Hrvatske banke za obnovu i razvoj (HBOR) te komercijalnog kapitala, koncesija, javno-privatnog partnerstva te ostali izvori. Pod ostale izvore misli se na prihode od oporabljenog otpada, naknada za odlaganje inertnog otpada, namjenske naknade koje bi plaćali proizvođači otpada, domaćinstva i pravne osobe te ostali slični prihodi.

Raspodjela potrebnih sredstava za pojedine aktivnosti sačinjena je u skladu s terminskim planom. Iznosi su predloženi kao planski i kao takve ih treba promatrati. Aktivnosti po pojedinim stavkama su u skladu s važećim planskim dokumentima.

Tablica 15 Procjena potrebnih financijskih sredstava na području Općine Kravarsko

MJERA -BROJ	AKTIVNOSTI	OPIS	NOSIOCI	PROCJENA FINANCIJSKIH SREDSTAVA	IZVOR FINANCIRANJA	ROK PROVEDBE
1.1.3.	Kućno kompostiranje	nabava i distribucija kućnih kompostera	Općina Kravarsko, Eko Flor Plus d.o.o.	360.000,00	JLS	2020.
1.2.1.	Nabava opreme za odvojeno prikupljanje papira, kartona, metala, plastike, stakla i tekstila	nabava opreme za odvojeno prikupljanje papira, plastike, stakla, metala i tekstila	Općina Kravarsko, Eko Flor Plus d.o.o.	100.000,00	JLS	2020.
1.2.3.	Izgradnja reciklažnog dvorišta	izgradnja i opremanje reciklažnog dvorišta, nabava mobilnog reciklažnog dvorišta	Općina Kravarsko, FZOEU	2.500.000,00	JLS, EU	2019.
1.2.4.	Uvođenje naplate prikupljanja i obrade miješanog i biorazgradivog komunalnog otpada po količini	uvođenje naplate prikupljanja i obrade miješanog i biorazgradivog komunalnog otpada po količini	Općina Kravarsko	30.000,00	JLS	2017.
1.4.2.	Praćenje udjela biorazgradivog otpada u miješanom komunalnom otpadu	praćenje udjela biorazgradivog otpada u miješanom komunalnom otpadu	Općina Kravarsko, Eko Flor Plus d.o.o.	15.000,00	JLS	kontinuirano
4.5.	Sanacija lokacija onečišćenih otpadom odbačenim u okoliš	uklanjanje otpada odbačenog u okoliš, uključujući speleološke objekte te sprječavanje ponovnog odbacivanja otpada na tim lokacijama	Općina Kravarsko Eko Flor Plus d.o.o.	100.000.00	JLS	2020.
5.2.	Provedba aktivnosti predviđenih Programom izobrazno-informativnih aktivnosti o održivom gospodarenju otpadom	provođenje izobrazno-informativnih aktivnosti o održivom gospodarenju otpadom	Općina Kravarsko	30.000,00	JLS,	2022.
7.1.	Izobrazba svih sudionika uključenih u nadzor gospodarenja otpadom	izobrazba djelatnika službe za komunalno redarstvo JLS	Općina Kravarsko	15.000,00	JLS, EU	kontinuirano

11. ROKOVI I NOSITELJI IZVRŠENJA PLANA

Sukladno procijenjenim potrebnim financijskim sredstvima i predloženim aktivnostima napravljen je i ovaj terminski plan aktivnosti koje je potrebno poduzeti u svrhu uspostavljanja cjelovitog sustava gospodarenja otpadom na području Općine Kravarsko.

Br.	AKTIVNOSTI	NOSITELJ	Rok/Godina					
			2017	2018	2019	2020	2021	2022
1.	Provođenje mjera definiranih Planom sprječavanja nastanka otpada	MZOE Općina Kravarsko Eko flor plus d.o.o.						
2.	Nabava opreme i vozila za odvojeno prikupljanje papira, plastike, stakla, metala i tekstila	Općina Kravarsko Eko flor plus d.o.o.						
3.	Izgradnja i opremanje reciklažnog dvorišta, nabava mobilnog reciklažnog dvorišta	Općina Kravarsko Eko flor plus d.o.						
4.	Sprječavanje nepropisnog odbacivanja otpada	Općina Kravarsko						
5.	Sanacija lokacija onečišćenih otpadom odbačenim u okoliš	Općina Kravarsko						
6.	Provođenje akcija prikupljanja otpada	Općina Kravarsko Eko flor plus d.o.						
7.	Provođenje izobrazno – informativnih aktivnosti	Općina Kravarsko Eko flor plus d.o.						

12. ZAKLJUČAK

Plan gospodarenja otpadom Općine Kravarsko za razdoblje od 2017.-2022. godine temelji se na ciljevima Plana gospodarenja otpadom Republike Hrvatske za razdoblje od 2017. do 2022. godine (NN 03/17) te Zakonu o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13 i 73/17) u koje su preneseni važeći europski propisi iz relevantnog područja. Također, nastavno na ciljeve i viziju gospodarenja otpadom u Republici Hrvatskoj do 2025. godine, definirane Strategijom gospodarenja otpadom Republike Hrvatske (NN 130/05) i važeće nacionalne propise, svrha ovog Plana je uspostava cjelovitog i učinkovitog sustava gospodarenja otpadom koji će se provesti kroz: unaprjeđenje sustava odvojenog prikupljanja otpada, smanjenje količine komunalnog otpada koji se odlaže na odlagališta te smanjenje količine biorazgradivog otpada u miješanom komunalnom otpadu i provedbu izobrazno-informativnih aktivnosti kroz edukaciju stanovništva Općine Kravarsko.

13. LITERATURA

- Glasnik Zagrebačke županije (br. 13/13)
- Informacijski sustav prostornog uređenja, Ministarstvo graditeljstva i prostornog uređenja, rujan 2017. godine
- Izvješće o komunalnom otpadu (www.azo.hr), rujan 2017. godine
- Izvješće o provedbi plana gospodarenja otpadom na području Općine Kravarsko u 2016. godini,
- Popis stanovništva 2011. godine (Državni zavod za statistiku, www.dzs.hr) rujan, 2017. godine
- Prostorni plan uređenja Općine Kravarsko (Glasnik Zagrebačke županije 7/06, 11/06, 12/11, 3/17, 7/17)
- Registar poslovnih subjekata, listopad 2017
- http://ec.europa.eu/environment/waste/plans/index.htm, listopad 2017.
- Strateški razvojni program Općine Kravarsko http://www1.biznet.hr/HgkWeb/do/searchresults/pager?pager.offset=30. listopad 2017